



מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל
مركز شتاينبرج لطب الأطفال في إسرائيل
Schneider Children's Medical Center of Israel

כללית 100 שנה
מכל
הכי טובה למשפחה

עיתון מרכז שניידר לרפואת ילדים
גיליון 50 • ינואר 2018

פאזל חוגג
50

פאזל



2017

עוד פעימת לב

פרויקט חדש של הצלם זיו קורן
חוזר אל ילדי שניידר, חמש
שנים אחרי. עמ' 15



2012

שלום לכולכם,

רק סמלי הוא שבתמונת השער בגיליון הראשון של "פאזל", אי שם בשנת 2001, מופיעה יד זעירה של פג הנאחזת בעדינות ביד של מבוגר. עיתון בית החולים נולד כאשר מרכז שניידר היה בן עשר שנים, ומאז הם צועדים יחד כבר 17 שנה ו-50 גיליונות.

באופן מתבקש בחרנו לקרוא לעיתון על שם סמל הפאזל, המופיע בלוגו בית החולים. פאזל שאינו רק משחק ילדים, אלא מסמן את החיבור המתקיים במרכז שניידר בין המקצועות השונים ברפואת ילדים, את הסינרגיה ואת הראייה ההוליסטית. ומבחינת העיתון שלנו - גם את מגוון התכנים, שחיבורם יחד בכל גיליון משקף את העשייה הרציפה ואת חווית העבודה בבית החולים לילדים המוביל בישראל.

מעולם לא כתבנו על פאזל ולא על האנשים שמאחוריו; תמיד ראינו את פאזל, ואנו ממשיכים לראותו, לא בתור "הסיפור" אלא כמי שמספר את הסיפור. הפעם אנחנו חורגים ממנהגו ומקדישים כמה מעמודי העיתון המורחב לכל שערי פאזל, כמו גם לפרויקט הצילומים המיוחד "עוד פעימת לב" - שני מרכיבים העושים את גיליון ה-50 לחגיגי ומיוחד.

פאזל הפך עם השנים לא רק ל"עוד ערוץ" בתקשורת הפנים ארגונית ובמערך התקשורת-תדמיתי של בית החולים, אלא לחלק בלתי נפרד מהנוף בבית החולים. בחמישים גיליונותיו סוקרו אינספור אנשי צוות



ומטופלים, מקרים וטיפולים, חדשנות רפואית והצלחת חיים, עשייה מחקרית ומדעית, כנסים ואירועים - וגם הרבה יותר מכך. תמיד ניסינו, ואני תקווה שגם הצלחנו, להעביר בין השורות ודרך התמונות את אותו ערך מוסף, שהופך את מרכז שניידר למה שהוא: בית חולים יחיד ומיוחד, עם לב ענק ונשמה יתרה, שאנשיו רואים ברפואת הילדים לא רק מקצוע אלא שליחות.

פאזל ימשיך "לספר את הסיפור" - שהוא לפני הכול הסיפור שלכם - שלנו, צוות בית החולים. המאבק על חייהם ואיכות חייהם של ילדים חולים הוא סיפור שלא נגמר. אני זוכרת כיצד תהינו, בישיבת המערכת של הגיליון הראשון, האם יהיה די חומר לגיליון מספר 2, ואולי כדאי שלא "לבזבז" את הסיפורים שנאספו... היום, אחרי 50 גיליונות עשירים ומגוונים בתכנים, אפשר להיזכר בכך בחיוך.

בעידן של תקשורת דיגיטלית, של רשתות חברתיות ושל מרחבים וירטואליים, פאזל משמר את היסטוריית מרכז שניידר כארכיון חי ונגיש, הן במהדורות המודפסות והן באפשרות לדפדף בו בקבצים המופיעים באתר בית החולים. לרגל גיליון חגיגי זה, בחרנו להפיק את העיתון במקביל גם כמהדורה אינטרנטית, שתישלח בדואר האלקטרוני ותאפשר ליהנות מהעיתון גם באמצעות צפייה בטלפונים הסלולריים.

בסיכום ביניים זה אני מבקשת לצוות להודות לכל חברי מערכת "פאזל" לדורותיהם, ובראשם לשניים המלווים את העיתון למן ההתחלה: פרופ' שי אשכנזי, הפורש לגמלאות בימים אלה, ומשכית גילן שוחט. תודה מיוחדת ללינוי נבו-אלבו, המלווה את תהליך העריכה וההפקה כבר 12 שנה ו-36 גיליונות. וכמו תמיד, בפאזל ובמרכז שניידר - המשך יבוא, כי בשניידר אין רגע דל, וכי העבודה שנעשית בבית החולים המיוחד הזה חייבת לא רק להיעשות - אלא גם להיראות.

קריאה נעימה,
ריבה שקד
עורכת

עוד פעימת לב - ומרגשת לא פחות

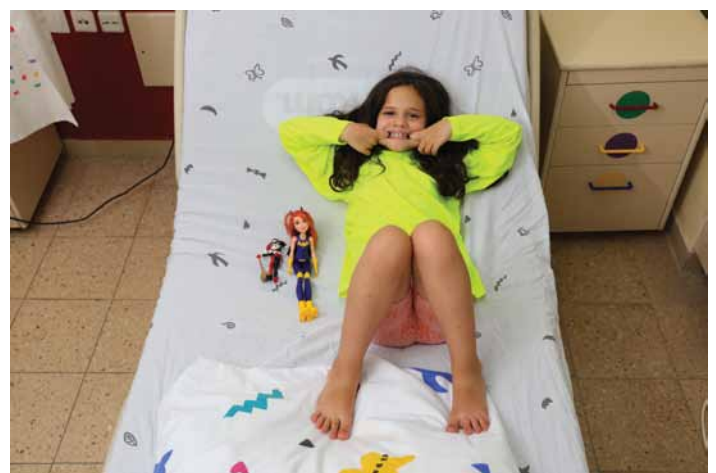
בריאה ומאושרת בת תשע, לומדת בכיתה ד', אוהבת לשיר, חברה במקלה ומשתתפת בחוג לתיאטרון. במסגרת פרויקט "עוד פעימת לב", שפוגש את ילדי שניידר חמש שנים אחרי, צילם זיו קורן שוב את ענת ואת אימה, וכמותן עוד 12 ילדים שחזרו למרכז שניידר כילדים בריאים רק כדי לשחזר את התמונות המקוריות.

לתוצרי "עוד פעימת לב" - ראו עמ' 15-20

ענת ירום מקיבוץ אילון (בשער) הייתה בת שלוש בשנת 2012, כאשר זיו קורן צילם אותה לפרויקט "פעימת לב" במרכז שניידר. למרות גילה הצעיר, ענת הייתה כבר אז מטופלת ותיקה בבית החולים: בהיותה תינוקת בת כמה חודשים התגלה גידול בכבד שלה, והיא עברה טיפולי כימותרפיה וניתוח מורכב להשתלת אונת כבד שתרגם אביה. בהמשך אושפזה לניתוחים נוספים להסרת גרורות מהסרעפת ומהריאות, ובנוסף עברה הקרנות. כיום ענת היא ילדה



2012



2017

מרכז שניידר לרפואת ילדים
רח' קפלן 14, פת 49202
טל' 03-9253208 • פקס 03-7608398
rshaked@clalit.org.il
www.schneider.org.il

עורכת ומפיקה: ריבה שקד • **מערכת:** פרופ' שי אשכנזי, רונת סינגר, משכית גילן שוחט, עדיית רונן, אתי צור, מורן רודניק, דנה רזניק, דלית כהן, שגית טורקניץ, לינוי נבו-אלבו, לירון קורמן-זרחוביץ
כתיבה, עריכה ועיצוב: שריג רעיונות
צילומים: זיו קורן ודבורה מרכז שניידר

עיתון מרכז שניידר
לרפואת ילדים בישראל
גיליון מס' 50
ינואר 2018





גדולים בתינוקות קטנים: פגיית שניידר מספר 1 מבין הפגיות בישראל

מדירוג הפגיות בארץ לשנת 2017, שפרסם משרד הבריאות, עולה כי המחלקה לטיפול נמרץ בפג וביילוד במרכז שניידר היא הטובה מבין 29 הפגיות במדינה

הפגייה של מרכז שניידר לרפואת ילדים דורגה על ידי משרד הבריאות במקום הראשון בישראל לשנת 2017, וזאת מבין 29 הפגיות הקיימות בבתי חולים בארץ. משרד הבריאות דירג את הפגיות על פי מדדי איכות שונים, מתוך ראיית נושא הפגיות והפגים כאחת מתוכניות הדגל של המשרד. בדיווח שפרסם משרד הבריאות נאמר, כי נושא הטיפול בפגים ואיכות היחידות לטיפול ביילוד נמצא על סדר יומו של המשרד, אשר עוסק רבות בתחום זה ובקידומו. המשרד בודק מדי שנה את הפגיות בבתי החולים לפי מספר מדדים, ובראשם ירידה בשיעור הזיהומים הנרכשים, שיפור באיזוש אנשי המקצוע המועסקים בהן, תוספת תקינה של אחים ואחיות שעברו הסמכה על בסיסית בטיפול נמרץ ביילוד, מיטות חדשות, חדרי תרופות, חדרי בידוד ועוד. השנה נוספו לבדיקה מדדים נוספים: המשך רצף טיפול אשפוז-קהילה (דיווח על פגישה בין ההורים לרופא ילדים), קיום קורסי החייאה לצוות ולהורי הפגים, הפחתת הקרינה שהפגים נחשפים אליה, הזנה בחלב אם ומעקב על היפותרמיה.

מחלקת הפגים במרכז שניידר, בראשות פרופ' גיל קלינגר, מהווה מרכז שלישוני לרפואת פגים ויילודים מכל קצות הארץ ומטפלת מדי שנה בכ-1,000 פגים ויילודים. במחלקה מאושפזים פגים ויילודים עם בעיות רפואיות מגוונות כגון מחלות נשימה מורכבות, מומים מולדים רב מערכתיים, מומי לב מולדים, מומים במערכת העצבים המרכזית, מומים בדרכי העיכול, הפרעות כרומוזומליות ומטבוליות וכן פגים הנולדים במשקלי לידה נמוכים מאוד.

פרופ' יוסף פרס, מנהל מרכז שניידר, מצוין כי "הנהלת מרכז שניידר ואני גאים מאוד בדירוג הגבוה ביותר שקיבלה מחלקת הפגים בשניידר. ישר כוח וכל הכבוד לצוות הרב תחומי במחלקה, אשר עובד במסירות רבה להצלת חיי הפגים ולשמירה על בריאותם, תוך מאמץ על למניעת זיהומים במחלקה".

בתמונה: פרופ' גיל קלינגר, מנהל פגיית שניידר, עם מטופל צעיר



מרכז שניידר: בית חולים מצטיין במניעת זיהומים

ביתן, דלית כהן ובניה רובינשטיין ואת מזכירת הצוות, רקפת אדמוני. לדברי ד"ר אבינעם פירוגובסקי, סגן מנהל מרכז שניידר: "ישר כוח לאנשי היחידה למניעת זיהומים על עבודתם העקבית, הנחווה והמקצועית. תודה לעובדי מרכז שניידר, המהווים שותפים מלאים להישג הזה מעצם הקפדתם על כללי הזהירות המתבקשים במניעת זיהומים. המלחמה בזיהומים היא שגרת יומנו. יחד נצליח לבלום את שרשרת העברת הזיהומים ובכך להקפיד על שמירת בטיחות המטופלים".



פרופ' איציק לוי וד"ר מירב מור

מרכז שניידר לרפואת ילדים דורג כבית חולים מצטיין במניעת זיהומים על פי מודל התמרוץ הלאומי של משרד הבריאות לשנת 2017. המודל מודד ומדרג את עשיית בתי החולים בתחום מניעת זיהומים נרכשים בבית החולים, עמידה בסטנדרטים הנדרשים למזעור ומיגור זיהומים הנגרמים מחיידקים עמידים לאנטיביוטיקה. צוות מניעת זיהומים במרכז שניידר פועל רבות לקידום המודעות בנושא, ועורך הסברות לצוותים הרפואיים והסיעודיים, לצוותים הפרא-רפואיים, לעובדי בית החולים ולהורי הילדים המטופלים, כיצד ניתן לבלום את מעגל העברת הזיהומים על ידי ביצוע פעולות פשוטות לשמירה על ההיגיינה. צוות מניעת זיהומים בבית החולים כולל את פרופ' יצחק לוי, מנהל היחידה למחלות זיהומיות, את ד"ר מירב מור, מנהלת מערך מניעת זיהומים, את האחיות סגלית רוזנפלד (מרכזת תחום מניעת זיהומים), שרית





"כל מי שפגשנו כאן נכנס לנו ללב"

לאחר שישה שבועות של חיבור למכשיר האקמו, כשליבה מיאן להתאושש, נראה היה כי רק השתלת לב תציל את חייה של אלה-איילה. כמוצא אחרון, החליטו רופאי שניידר לנסות טיפול במערכת ה-LVAD החדשנית



אלה-איילה ומשפחתה עם פרופ' עובדי דגן (משמאל) והצוות המטפל

טיפול מקצועי ובלתי מתפשר של רופאים, אחיות ואנשי צוות ממרכז שניידר, שגובה בשימוש בטכנולוגיה חדשנית, הציל את חייה של פעוטה שמצבה הדרדר במהירות בשל דלקת חדה בשריר הלב (מיוקרדיטיס).
אלה-איילה פוטוצקי בת השנתיים וחודשיים, ילדה בריאה בדרך כלל, הפנתה למיון על ידי רופא הילדים שלה, ד"ר מיקי אוסובסקי, בשל מחלת חום שנראתה על פניה כווירוס רגיל, אבל לוותה בדופק גבוה שגרם לחשדו של הרופא. בדיקות שנערכו במיון שניידר גילו כי לבה של הילדה מתפקד ב-10 אחוזים בלבד מהתפקודה הרגילה, והיא אושפזה מיידית ביחידה לטיפול נמרץ בראשות ד"ר אלחנן נחום. עוד באותו ערב החמיר מצבה, והיא חוברה תוך כדי הנשמה למכשיר האקמו, המספק תמיכה חוץ גופית למערכת הלב והריאות. את החיבור למכשיר ביצעו

הפעולה ביצעו מנתח הלב ד"ר גבי אמיר ומנהלת מכון הלב ד"ר עינת בירק, לאחר שהתייעצו עם מומחים מגרמניה וממדינות נוספות, שכן הייתה זו הפעם הראשונה בישראל שטיפול זה ניתן לילדה בגיל כה צעיר. זו הייתה החלטה מצילת חיים: מצבה של אלה-איילה השתפר פלאים, וכעבור חודש נוסף של אשפוז היא השתחררה מבית החולים ועברה לשיקום בבית לוינסטין. ההורים כרמית ומיכאל הודו לצוות בהתרגשות על הטיפול, היחס החם והמאמצים הרבים שעשו להצלחת חיי בתם. "יש לנו רק מילים חמות לכל הרופאים והאחיות במחלקות לטיפול נמרץ ולטיפול נמרץ לב, במכון הלב וביחידת הצנתורים", אמרו ההורים, "הצוות במרכז שניידר טיפל בבתנו במסירות נפש עצומה. אלה השליחים הטובים ביותר שהשם היה יכול לשלוח לנו. כל מי שפגשנו במקום המדהים הזה נכנס לנו ללב".

ד"ר ג'ורג' פרנקל, מנהל היחידה לניתוחי לב, וסינאן חאג' ויחיא, מפעיל מערכת האקמו. אלה-איילה הועברה ליחידה לטיפול נמרץ לב שם טופלה על ידי פרופ' עובדי דגן, מנהלת הסיעוד רים עבד אל חי, וצוות הרופאים והאחיות במחלקה. לאחר כחמישה שבועות של אשפוז, תקופה ארוכה במיוחד שבמהלכה הייתה אלה-איילה מחוברת לאקמו מבלי שלבה מגלה סימני התאוששות, עברה הפעוטה צנתור שבוצע על ידי ד"ר אלחנן ברוקהיימר, מנהל יחידת הצנתורים בשניידר, אולם גם פעולה זו לא השיגה את התוצאה המקווה. כעבור שבוע נוסף באקמו נראה היה כי לא יהיה מנוס מהשתלת לב. כמוצא אחרון הוחלט להעבירה לטיפול בטכנולוגיה חדשנית, שאינה מהווה טיפול שכיח בארץ לילדים צעירים. אלה-איילה חוברה למערכת ה"אלוד" (LVAD) - מכשיר תומך לחדר שמאל של הלב, המתפקד כמעין לב מלאכותי ומסייע לשריר הלב להחלים. את

ארבעה ניתוחי EXIT נדירים ליילודים בוצעו במרכז שניידר בתוך שנתיים

היא לחכות שהתינוק יגדל ויעלה במשקל לפני ביצוע ניתוח להסרת החסימה", מציין ד"ר יורם שטרן, מנהל היחידה לדרכי נשימה עליונות במערך אא"ג במרכז שניידר, "יחד עם זאת, ניתוחי EXIT מאפשרים לנו לתת מענה רפואי מדויק לתינוק בן יומו, אשר בסיטואציה אחרת שאינה מתוכננת, היה נמצא בסכנת חיים מיידית וממשיכה לאחר הלידה. אנו בשניידר מורגלים בניתוחים מורכבים בדרכי הנשימה, גם בפגים ובתינוקות קטנים, ואין לי ספק כי עבודת הצוות בין הרופאים השונים וההכנות המוקדמות, הם שאפשרו לטפל בבטחה בארבעת התינוקות".

הראשונות שלאחר הלידה, מעניקה לרופאים זמן יקר כדי להעריך את מצבו של התינוק ואף לבצע את ההתערבות הכירורגית על מנת להסיר חשש לחנק. את הפעולה הייחודית מבצע צוות רב מקצועי הכולל רופאי אף אוזן גרון ילדים מומחים, רופאים מומחים בהרדמת ילדים, נאונטולוגים, רופאי טיפול נמרץ ילדים, כיורוגים, צוות אחיות חדר הניתוח ועוזרי הרדמה, יחד עם גינקולוגים מבית החולים בלינסון המבצעים את הניתוח הקיסרי. לאם. "במקרה שהתינוק אינו נמצא בסכנת חיים ואין הכרח מידי לביצוע התערבות כיורוגית, ההעדפה

בתוך שנתיים בוצעו במערך חדרי הניתוח במרכז שניידר בראשות ד"ר יעקב כץ ארבעה ניתוחי EXIT, שבזוודים כמותם תועדו עד כה בספרות הרפואית. ניתוח EXIT הוא ניתוח קיסרי מתוכנן לאם, לטיפול ביילוד הסובל מחסימה אפשרית בדרכי הנשימה ועלול להימצא בסכנת חיים לאחר הלידה עקב קשיי נשימה עצמונית. במהלך הפרוצדורה עובר הרך הנולד הערכה ואף התערבות רפואית כיורוגית, במידת הצורך, מייד עם היוולדו, כשהוא מחובר עדיין בחבל הטבור לשליית אימו ובכך זוכה ל"מכונת לב-ריאה" טבעית. אספקת החמצן דרך חבל הטבור, בדקות



ניתוח נדיר הציל את חייה של תרה בת התשע



תרה ואביה לפני הניתוח (למעלה) ולאחריו



הדורש ניסיון רב, מיומנות, שיתוף פעולה בין צוותי ושילוב דיציפלינות. הגידול התמקם בכל החוליה השנייה של עמוד השדרה הצווארי, מקום מורכב ביותר להגעה, והיה עשיר בכלי דם המזינים את גזע המוח ועמוד השדרה. המומחים הוציאו את הגידול, חשפו את חוט השדרה ושחררו את כלי הדם הגדולים העוברים בחוליות. לשם כך הם נאלצו להוציא את כל החוליה הצווארית העליונה, ובמקומה התקינו שתל מיוחד שהודפס במדפסת תלת ממד, על מנת לחבר בין עמוד השדרה לבין הגולגולת. השתל חובר מהחוליה השלישית ועד לבסיס הגולגולת ולאחר מכן כוסה ברקמה, כדי להפרידו מהקנה ומהוושט. בשלב האחרון הוכנסה הילדה למעין מחוך, שקיבע את הגוף לגולגולת. בסיום הניתוח הועברה תרה להמשך טיפול ביחידה לטיפול נמרץ במרכז שניידר בראשות ד"ר אלחנן נחום, ולאחר מכן למחלקה הכירורגית בבית החולים בראשות פרופ' נפתלי פרויד. היא התאוששה היטב מהניתוח ונמצאת כעת בתקופת שיקום בדרך לחזרה לחיים רגילים.

אחד הניתוחים הניורוכירורגיים הנדירים שנעשו אי פעם בישראל, בוצע לאחרונה במרכז שניידר והציל את חייה של הילדה תרה עאמר בת התשע. הניתוח המורכב נמשך 12 שעות ונערך בהשתתפות עשרות אנשי צוות ממרכז שניידר ומבית החולים בילינסון. במהלכו הוסר מצווארה של תרה גידול מסכן חיים, כאשר כל סטייה זעירה במהלך הפעולה עלולה הייתה להותיר את הילדה משותקת. את הניתוח הובילו ד"ר שלום מיכוביץ', עד לאחרונה מנהל היחידה לניורוכירורגיה בשניידר, ופרופ' אייל יצחיאק, מנהל היחידה לניתוחי עמוד שדרה בבילינסון, יחד עם ד"ר אבלין טרבקין, מנהלת יחידת הרדמה ניורוכירורגיה בשניידר, ובהשתתפות צוות רב תחומי משני בתי החולים, ממחלקות ניורוכירורגיה, אף אוזן גרון, פה ולסת, ניורופיזיולוגיה, פלסטיקה והרדמה. הניתוח הלא שגרתי בוצע לראשונה בארץ, ועד כה רק פעמים בודדות בעולם. גם בקנה מידה עולמי מדובר בניתוח מורכב במיוחד,

מושלת הכליה הצעיר ביותר מזה עשרים שנה



מימין: מתאמת ההשתלות נעמי זנהנדלר, ד"ר אורלי חסקין (עם אלכס על ידה), ד"ר סיגל אייזנר שניתחה את אלכס, מרים דוידוביץ', מנהלת המכון לנפרולוגיה

האינסופיות של ההורים, שבחרו בשעה הקשה ביותר לעשות מצווה ולהיטיב עם נפש אחרת, ובזכות ההחלטות האמיצות והטיפול המקצועי והמסור שאלכס קיבל בשניידר, חיינו הפכו לרגילים. אנו אסירי תודה לעד". סיכמה ד"ר סיגל אייזנר: "תרומת איברים מהמת מצילה את חייהם של מבוגרים וילדים הממתינים להשתלה, כמו במקרה של אלכס, שבשל גודלו לא יכול היה לקבל כליה מהחי. הקושי בהחלטה על תרומה ברגעים הכי קשים מובן, אך יש לזכור כי המשמעות היא הצלת חיי אדם".

ד"ר הרן פישר, ד"ר אליה פלד וד"ר קונסטנטין ניקרסוב. עם סיום הניתוח הועבר אלכס לטיפול ביחידה לטיפול נמרץ במרכז שניידר, בראשות ד"ר אלחנן נחום, ולאחר מכן לאשפוז במחלקת ילדים ג' בראשות פרופ' עירית קראוזה. את המעקב אחריו מבצעת ד"ר אורלי חסקין, רופאה בכירה במכון לנפרולוגיה בראשות פרופ' מרים דוידוביץ'. ההשתלה תואמה על ידי מתאמת המושתלים במרכז שניידר, האחות נעמי זנהנדלר. אימו של אלכס הודתה בהתרגשות למשפחה התורמת ולצוות בית החולים: "בזכות נדיבות לבם

ניתוח נדיר של השתלת כליה בתינוק בן שנה ועשרה חודשים בוצע לאחרונה במרכז שניידר לרפואת ילדים. הכליה הושתלה בגופו של אלכס, מושתל הכליה הצעיר ביותר במרכז שניידר בשני העשורים האחרונים. אלכס סבל מאי ספיקת כליות וטופל בדיאליזה במשך כשנה. משפחתו המתינה זמן רב לתרומת כליה מתאימה לממדי, שכן בתינוק כה קטן לא ניתן לבצע השתלת כליה מן החי. את ניתוח ההשתלה ביצעו ד"ר סיגל אייזנר וד"ר מיכאל גורביץ', רופאים בכירים במערך ההשתלות בבית החולים, והרופאים המרדימים



[illegible]

משפחותיהם ובכך להקל עליהם ולו במעט בתקופה הקשה שהם עתידים לעבור", מספרת זהר, "בהשראת בתי יצרתי דמות שתלווה את הילד החולה לאורך מסלול הטיפול ותסביר לו אותו בשפתו. רציתי שמסע ההבראה יהיה מוחשי עבור המטופל, כך שהוא יוכל להבין את מקומו ולהיות חלק ממנו".

מוסיף ד"ר גיל גלעד: "בחוכמתה, כישוריה וניסיונה האישי והמקצועי, זהר הצליחה להניע מהלך משמעותי ולרתום אליו את הנהלת המחלקה ואת הנהלת בית החולים. המפגש המאיר את הפרוטוקול, פרי עמלנו בשנה האחרונה, זוכה לקבלת פנים חמה מצד המטופלים והוריהם. ההגשה הייחודית, הגרפיקה והטקסטים הנהירים מאפשרים התמצאות בשאלים השונים של הטיפול ותורמים להומדעות ולחכנה טובה יותר לקראת הבאות מבחינת ציפיות, הנחיות, לוחות זמנים, הערכות לוגיסטיות, תופעות לוואי ועוד. הייתה לי זכות גדולה ללוות את זהר ולהיות שותף מהלך חשוב זה, שייטיב את דרך הטיפול".

במערך ההמטולוגי-אונקולוגי במרכז שניידר, החלו לאחרונה לחלק לילדים החולים בלוקמיה מפות מאוירות של פרוטוקול הטיפול במחלה. היוזמה להנגיש את המידע הרפואי היא רעיון של זהר שלו, שבתה, הדס, חלתה בלוקמיה בהיותה בת ארבע, אובחנה בשניידר וטופלה בו במשך כשנתיים עד להחלתמה. הפרויקט קרם עור וגידים כתוצאה משיתוף פעולה בין זהר, שהייתה אחראית על העיצוב הגרפי, ל"ד" גיל גלעד, רופא בכיר במערך ההמטולוגי-אונקולוגי בשניידר. ד"ר גלעד נשבה בקסמו של הרעיון ונרתם אליו על מנת להוציא לאור מוצר, התואם הן את רוח הפרוטוקול הטיפולי והן את צרכי הילדים המטופלים ומשפחותיהם.

לאחר החלטת בתה התפנתה זהר, המתמחה בביצוע מידע מקצועי, לעצב את פרוטוקול הטיפול במחלת הלוקמיה ולהנגישו בשפה ובוויזואליות, על מנת להתאימו לילדים נוספים המתמודדים עם הלוקמיה. "עיצבתי מפות מסלול מאוירות של המסע התרופתי, מתוך רצון להעניק אותן לילדים החולים ובני

וכל אחת מהן מגלה פן אחר של תפקוד אצל תינוקות וילדים: משחק, אכילה, ציור ופעולות יומיומיות. המכנה המשותף לכל התמונות הוא הגישה המובילה המיושמת במרכז שניידר בכל מפגש טיפולי: "הילד ומשפחתו במרכז".

בית החולים. התערוכה, "תראו O.T", מציגה באופן בלתי אמצעי את העבודה הטיפולית מנקודת מבטו של צוות השירות לריפוי בעיסוק במרכז שניידר בראשות יוליאנה אשל. התמונות צולמו על ידי המרפאות בעיסוק במהלך התערבויות טיפוליות,

רפוי בעיסוק הוא טיפול שיקומי, המספק לילד כלים ומיומנויות אשר יאפשרו לו לתפקד בצורה עצמאית ומיטבית בחיי היומיום. יום הרפוי בעיסוק הבינלאומי, שהתקיים באוקטובר 2017, צוין במרכז שניידר בהשקת תערוכת צילומים "יחודית בלובי"





גם דובים חולים לפעמים

עשרות ילדים החולים בסרטן, חלקם בני שבועות ספורים בלבד, עוברים מדי שנה השתלות מח עצם במערך ההמטולוגי-אונקולוגי במרכז שניידר. ספר ילדים חדש - "גם דובים חולים לפעמים", שנכתב על ידי רופאה במחלקה, עוזר להנגיש את התהליך לילדים, להוריהם ולסביבה התומכת. את הספר הייחודי, המותאם לילדים בני שנתיים וחצי ומעלה, כתבה ד"ר דנה אשכנזי לוסטיג, רופאת ילדים המתמחה כעת במערך ההמטולוגי-אונקולוגי במרכז שניידר. הספר כתוב בשפה פשוטה וברורה, מנוקד ומאוייר, ומטרתו להקל על ההורים באמצעות מתן הסבר בשפה מובנת לילד. הסיפור מתאר את המסלול של דובון החולה בסרטן ונזקק להשתלה, דרך תהליכים מוחשיים ורלוונטיים, וכלולות בו תובנות של הצוות המטפל ביחידה להשתלות מח עצם, ובכלל זה של ד"ר ג'רי שטיין, הדס חלמיש וענת יהל. הספר נכתב בעידודו של מנהל המערך, פרופ' יצחק יניב, וביעוץ פסיכולוגי וסוציאלי מלווה של הצוות ובראשו מיכל אדירי וענת קליין. הודות לעמותת "חיים", הספר יחולק כשי לכל הילדים בגילאים המתאימים, שעתידיים לעבור השתלת מח עצם בכל בתי החולים בארץ.



גם דובים חולים לפעמים

ד"ר דנה אשכנזי לוסטיג
אירוס: מתתיהו לוסטיג

משניידר ליורודיסני



ליורודיסני בליווי שני מדריכים. התוכנית המגוונת כללה ביקור באתרי התיירות המרכזיים של העיר ואירוח בקהילה היהודית, שחיבקה בחום את הילדים והמלווים והעניקה להם מתנות. מימון הוצאות הנסיעה נעשה על ידי חברי מועדון רוטרי הרצליה ותומכיהם, בעוד שמועדוני רוטרי פריז וחברי הקהילה מימנו את השהות. הילדים שבו לארץ עם חיוך גדול על השפתיים, וההורים ציינו כי הטיול ושינוי האווירה חיזקו את הילדים ואותם לקראת המשך ההתמודדות מול המחלה.

בזכות חברי מועדון רוטרי בהרצליה זכו ילדים חולי סרטן, המטופלים במערך ההמטולוגי-אונקולוגי במרכז שניידר, לחוויה מיוחדת בפארק יורודיסני שבפריז. הילדים, כל אחד מהם מלווה בהורה, יצאו לשבוע מהנה בבירת צרפת. הנסיעה יצאה אל הפועל בסיועה של עו"ס ענת קליין ובהנחייתו הצמודה של מנהל המערך, פרופ' יצחק יניב. הקבוצה התארחת בבתייהם של חברי רוטרי בפריז, בעוד שמשפחות יהודיות אירחו את שומרי השבת. שגרירת ישראל בפריז, עליזה בן נון, קיבלה את הקבוצה באהבה (בתמונה) והעניקה לה כרטיסי כניסה

התקווה 6 במערך האונקולוגי



להקת התקווה 6, שציננה לאחרונה עשר שנים להקמתה, הופיעה בהתנדבות במרכז שניידר, בפני מתבגרים המטופלים במערך ההמטולוגי-אונקולוגי בבית החולים. "המופע המיוחד אפשר למתבגרים לשמוח ולשכוח ולזמן מה את המציאות לא פשוטה שעמה הם מתמודדים", אומרת תמר נתנון-ברכה, מנהלת הסיעוד במערך, "לנו, הצוות המטפל, הוא הכוח שוב עד כמה חשוב לתת מענה לאוכלוסייה זו, וכמה שפעילות מסוג זה תורמת לרווחתם, לשביעות רצונם ולאווירה של המטופלים". תודה לחברי הלהקה עמרי גליקמן, עמית שגיא, מיכאל אביגיל, אילן אדירי, ברק הנר, אמוץ נחמני, יונתן לינב, שי פרץ וצחי אטיאס, ותודה לחברת "הכל בקול" אשר תרמה את מערכת ההגברה לאירוע.



שיתוף ידע מכל הלב: מומחי שניידר בקזחסטן

מהמערך הקרדיו-כירורגי העבירו מסטר-קלאסים בנושא טיפול בילדים לאחר ניתוחי לב, במסגרת מפגשים עם אחים ממרכזים קרדיולוגיים שונים בקזחסטן. "בפן האישי, מפגשים אלה היו מאוד מעצימים עבורי", סיכמה ורד, "התרשמתי מהצורך ומהרצון שלהם ללמוד מהניסיון ומהידע שלנו, מה שנתן תחושה מאוד טובה ומחזקת לעשייה המקצועית שלי".

אין זו פעם ראשונה שמשלחת ישראלית ממרכז שניידר מגיעה לשיתוף ידע באסטנה, וכמו תמיד, גם הפעם נהנה הצוות מקבלת פנים חמה ומשיתוף פעולה מלא מהצד הקזחי. קשרי עבודה הדוקים בין שני בתי החולים מתקיימים מזה שנים, ובמסגרתם מגיעים למרכז שניידר רופאים ואחיות מהמערך הקרדיולוגי באסטנה כדי להתמחות בתחומי ידע ולהכיר גישות מתקדמות בטיפול בילדים עם מחלות קרדיליות.

משלחת של רופאים ואחיות ממרכז שניידר, העוסקים בניתוחי לב, שבה מקונגרס בינלאומי בקרדילוגיה שנערך באסטנה, בירת קזחסטן. במסגרת הביקור העבירו מומחי שניידר הרצאות והצגת מקרים, ביצעו ייעוצים ואף לקחו חלק בניתוחים.

מנהלת מכון הלב, ד"ר עינת בירק, מנהל יחידת ניתוחי לב, ד"ר ג'ורג' פרנקל, ומנהל היחידה לטיפול נמרץ לב, פרופ' עובדי דגן, העבירו מספר מסטר-קלאסים (הרצאות בשילוב ייעוץ ותמיכה ליד מיטת החולה) הן בכנס והן במכון הלב של בית החולים באסטנה. יחד עם הרופאים המרדמים הבכירים ממרכז שניידר, שהשתתפו במשלחת - ד"ר ילנה צייטלין, ד"ר מילה קצ'קו וד"ר מיכאל לוינזון - הם אף נכחו והשתתפו במספר ניתוחי לב, שנערכו במקביל בחדרי הניתוח של המרכז לקרדיולוגיית ילדים בקזחסטן. האחיות ורד ברייר וסבטה מילבסקי

נציגות מרשימה לרופאי מרכז שניידר בכנס האיגוד הישראלי לרפואת ילדים

מנהלת היחידה לראומטולוגיה ילדים, פתחה צוהר למקומן של התרופות הביולוגיות בראומטולוגיה, וד"ר יעל לוי מהמרפאה לאימונולוגיה ואלרגיה הציגה את החידושים האחרונים בנושא השכיח של אלרגיה למזון בילדים.

בכנס השתתפו ארבעה מרצים מחו"ל, ובראשם פרופ' פרננדו שטיין, נשיא האקדמיה האמריקאית לרפואת ילדים, שבשיחות עמו הועלו אפשרויות מגוונות לשיתופי פעולה.

העומדים כיום בפני רופאי הילדים. בין השאר התייחס לסקר שיום האיגוד אודות שחיקה בקרב רופאי הילדים, במטרה לאתר גורמים המשפיעים עליה ולטפל בהם. פרופ' אפי בילבסקי, רופא בכיר במחלקת ילדים ג', הציג קווים מנחים לביורור ולטיפול בתינוק עד גיל שלושה חודשים המגיע לחדר המיון עם חום, וד"ר גילת לבני, סגנית מנהל מחלקת ילדים א', הציגה קווים מנחים לטיפול ביהומי עצמות ומפרקים. פרופ' ליאורה הראל,

כבכל שנה, גם בכנס האחרון של האיגוד הישראלי לרפואת ילדים רשם מרכז שניידר נציגות מכובדת. הכנס השנתי נערך בהשתתפות של כ-1,500 רופאי ילדים וכן אחיות ורוקחים מתחום רפואת הילדים. את הכנס פתח פרופ' שי אשכנזי, מנהל מחלקת ילדים א' בשניידר ומומחה למחלות זיהומיות, המכון כיו"ר האיגוד הישראלי לרפואת ילדים. פרופ' אשכנזי סקר את רפואת הילדים בישראל, על הישגיה והאתגרים המשמעותיים

מחזקים את הקשרים עם סין

מסר מנכ"ל משרד הבריאות, משה בר סימן טוב. מרכז שניידר מקיים מזה כעשרים שנה קשרי עבודה הדוקים עם בית החולים לילדים SCMC בשנגחאי, מכשיר רופאים ואחיות מסין המגיעים אליו להשתלמויות ומקיים עם העמיתים בסין שיתוף פעולה רפואי ואקדמי. לאחרונה ביקרה במרכז שניידר משלחת של 40 מנהלי בתי חולים מרחבי סין. "הקשרים שלנו עם עמיתינו בסין מבוססים על מערכת יחסים הדוקה וארוכת שנים ועל חזון משותף", ציין מנהל מרכז שניידר, פרופ' יוסף פרס (במרכז התמונה, עם משלחת מסין בביקורה בשניידר).

במעמד כנס הבריאות ישראל-סין, שנערך בסוף חודש נובמבר 2017, נחתם הסכם שיתוף פעולה בין משרד הבריאות של ישראל לארגון בתי החולים הסיני. ההסכם מהווה פלטפורמה לשיתוף פעולה בין בתי חולים בישראל ובסין, בכלל זה בתחום רפואת הילדים השלישונית. פרופ' יוסף פרס, מנהל מרכז שניידר לרפואת ילדים, מונה כסגן נשיא הברית לקדנציה בת שנתיים ימים, והוא יכהן כסגנו של נשיא הברית הנבחר לשנתיים הראשונות, פרופ' רפי ביאר. "אנו רואים בהסכם זה הזדמנות משמעותית עבור בתי החולים הישראליים ויעד לאומי עבור מדינת ישראל",





כל פלאי הפלסטיקה



ד"ר אסף אולישינקה מוקדם
מהשינוי שניתן להשיג בילדים עם
עיוותי פנים וגולגולת, מהיכולת
לשנות מקצה לקצה את תפקודם
ואת מראם ולראותם גדלים
ומתפתחים כילדים בריאים.
"בעיקר קוסם לי החלק של
הכירורגיה הקטנה והמדויקת,
הדורשת ירידה לפרטים וביצוע
מדויק", הוא אומר

שם: ד"ר אסף אולישינקה.

מקצוע: מומחה בכירורגיה פלסטית ואסתטית עם
התמחות מיוחדת בכירורגיה קרניופציאלית (פנים
וגולגולת) ובכירורגיה פלסטית של ילדים.

תפקיד: כירורג פלסטי בכיר ביחידה לכירורגיה
פלסטית ילדים במרכז שניידר ובמחלקה לכירורגיה
פלסטית וכוויות במרכז הרפואי רבין.

משפחה: נשוי ואב לשלושה.

מגורים: פתח תקוה.

רפואה: כתיכונסט מתנדב במד"א התחלתי
להימשך לרפואה והחלטתי שברצוני לעסוק בכך
בהמשך חיי.

שירות צבאי: רופא קרבי בסירת מטכ"ל, שירות
שבהחלט יש לו חלק משמעותי מעיצוב הרופא
והאדם שאני. רס"ן במילואים.

השכלה: התחלתי את לימודי הרפואה בגיל 18,
כעתודאי, ואני בוגר בית הספר לרפואה הדסה
באוניברסיטה העברית, ירושלים. התמחיתי
במחלקה לכירורגיה פלסטית וכוויות במרכז
הרפואי רבין, ולאחר מכן יצאתי להתמחות על
(fellowship) בנושא ניתוחי פנים וגולגולת
וכירורגיה פלסטית של ילדים ביוסטון, טקסס.

בנוסף, עברתי השתלמויות רבות בתחומי השחזור
והאסתטיקה של הפנים, בארץ ובחו"ל.

על התפקיד: ביחידה שלנו מבצעים ניתוחים
לתיקון שפה וחיך שסועים, ניתוחי אף לתיקון
דפורמציות, שחזורי אוזן ותיקון עיוותי אפרכסות,
ניתוחים לשיפור הדיבור עקב אי ספיקה חיכית
ועוד. חלק מהעיוותים הם מומים מולדים וחלקם
נרכשים, כגון פגיעות טראומטיות (כוויות, חבלות,
נשיכות ועוד) או גידולים. אני מרכז את השירות
הקרניופציאלי שכולל בעיות שחזוריות בגולגולת
ובפנים, עם משמעות תפקודית ו/או אסתטית. בין
היתר אנו מבצעים תיקוני קרניוסינוסטוזיס בגישה
פתוחה ואנדוסקופית ותיקון עיוותי גולגולת על
ידי שימוש ברקמה עצמית או בשתלים מותאמים
אישית. ישנם מקרים שבהם נטפל בבעיות בעלות
מרכיב אסתטי עם השלכות פסיכולוגיות, כמו
ניתוחי אוזניים או תיקון חזה אסימטרי לנערת.
כפלסטיקאי ילדים אני מטפל בכל הגילאים -
מתינוקות שרק נולדו ועד לסיום גיל ההתבגרות.
בנוסף, מטפל גם במטופלים מבוגרים שמקור
הבעיה שלהם בילדות - למשל, ניתוחי אף
למבוגרים שנולדו עם שפה שסועה.

דוגמה מהשטח: עיוותי גולגולת הוא תחום
מאתגר ומרתק מבחינתי. אחד הגורמים
לצורה לא תקינה של הראש הוא מצב הנקרא

אחרות נרכשות, ולראות אותם גדלים ומתפתחים
בזכות טיפול נכון. העבודה עם ילדים כוללת
מרכיבים ייחודיים שיש לקחת בחשבון בהחלטה
הטיפולית, כמו גדילה וצמיחה, התפתחות מוטורית
וקוגניטיבית, שיתוף פעולה בגיל צעיר, השפעות
פסיכולוגיות של הסביבה, היכולת להתמודד עם
סיבוכים ועוד. זה מאתגר, אבל מאוד מספק.
מרכז שניידר: המקום האידיאלי מבחינתי. יש בו
את כל תחומי ההתמחות המאפשרים להקים
מערך רב תחומי אמיתי, וניתן להגיע לטיפול מלא
ונכון בעזרת שיתוף פעולה מצוין עם צוות רפואי
מכל המקצועות. אני גאה להיות חלק משניידר,
שהוא מוסד שאין שני לו בארץ, וגאה להיות חלק
מהיחידה לכירורגיה פלסטית בילדים בהובלת ד"ר
אייל קליש. אין עוד צוות כזה הנותן שירות מקצועי
ברמה כה גבוהה לילדים, בניתוחים קרניופציאליים
בפרט ובכירורגיה פלסטית בילדים בכלל.

המלצה אישית: הספר (ועכשיו גם הסרט)
"פלא", המספר את סיפורו של ילד עם תסמונת
קרניופציאלית מורכבת ומתאר את ההתמודדות
שלו ושל משפחתו. "פלא" מעביר את המסרים
החשובים, שאין לשפוט מישהו רק על פי המראה
החיצוני, ושלא הנסיבות קובעות אם תהיה מאושר
אלא ההשקפה והגישה שלך, ומראה את האומץ
הבלתי רגיל של הילדים ובני משפחותיהם, כי בינינו
- הם הגיבורים האמיתיים גם בחיים.

קרניוסינוסטוזיס, שמשמעותו איחוי מוקדם של
התפרים המחברים בין העצמות השונות בגולגולת,
דבר הגורם להגבלה בגדילה וכתוצאה מכך עלול
לגרור לאסימטריה בצורת הראש. קרניוסינוסטוזיס
יכול להופיע כממצא בודד או כחלק מתסמונת.
פרט להפרעה האסתטית בצורת הראש ישנה
סכנה של עלייה בלחץ התוך גולגולתי, כתוצאה
מצמיחה לא תקינה של הגולגולת. לכן, הטיפול
במצב זה הוא לרוב ניתוח בשנה הראשונה לחיי
התינוק. הטיפול הכירורגי מבוצע בשיתוף פעולה
עם נירוכירורגים. מדובר בניתוח משמעותי, אבל
התוצאות מאוד מספקות.

התחום ואני: בחרתי בכירורגיה פלסטית מתוך
רצון לעסוק במקצוע כירורגי בעל אספקט רחב של
תחומי עניין, ועם מגוון פתרונות המושתתים הן על
עקרונות כירורגיים ברורים והן על ראייה אמנותית
ואסתטית. בעיקר קוסם לי החלק של הכירורגיה
הקטנה והמדויקת, הדורשת ירידה לפרטים
וביצוע מדויק. לכן גם בחרתי כתת התמחות את
הכירורגיה הקרניופציאלית.

אוהב בעבודה: אני נהנה מהתאמת הניתוח
למטופל ולגילו, ומהאתגר של תכנון הניתוח לפרטיו
וביצועו על הצד הטוב ביותר. אני מוקדם מהשינוי
שניתן להשיג בילדים עם דפורמציות בפנים, לשנות
לטובה את תפקודם ואת המראה שלהם, ויותר
מכך, לטפל בילדים עם מומים מולדים או בעיות



כנס בינלאומי בנושא זיהום מולד על ידי CMV



מימין: בארי קיטון מאוניברסיטת אלאבמה, פרופ' אפי בילבסקי שארגן את הכנס, פרופ' דיוויד קימברלין מאוניברסיטת אלאבמה וד"ר ריצ'רד הוגס מחברת רוש

מוערך בארץ ובעולם כמוסד אקדמי מוביל בתחום זה. את ההרצאה המרכזית בכנס נשא, כאמור, פרופ' דיוויד קימברלין מאוניברסיטת אלאבמה שבבירמינגהם, האחראי על המחקרים המובילים בעולם בנושא זיהום מולד על ידי CMV. עוד הרצו בכנס מיטב המומחים בתחום זה בישראל, ממרכז שניידר ומחוצה לו. הרצאה ייחודית בכנס ניתנה על ידי אימהות לילדים עם זיהום מולד על ידי CMV - "בוגרות" מרפאת CMV במרכז שניידר, ששיתפו את 120 משתתפי הכנס בניסיון כמטופלות עם זיהום ראשוני בהיריון ובהמשך כהורים לילדים עם CMV. הרצאתן ריגשה מאוד את הקהל ועוררה עניין רב. הכנס נחתם בפאנל מומחים תוסס, שהציג את הדילמות הרפואיות הרבות הכרוכות בנושא והדגים את המובילות של ישראל בכלל ושל מרכז שניידר בפרט כמקור ידע מוביל בטיפול בזיהום מולד זה.

החוקר המוביל בעולם בנושא זיהום מולד על ידי CMV, פרופ' דיוויד קימברלין מארצות הברית, הגיע כמרצה אורח לכנס בינלאומי שנערך בנושא זה במרכז שניידר. הכנס אורגן על ידי פרופ' אפי בילבסקי, מומחה למחלות זיהומיות ורופא בכיר במחלקת אשפוז ג' בבית החולים, ובמהלכו הוצגו החידושים האחרונים באבחון ובטיפול בנגיף הציטומגלו (CMV) - הזיהום הנפוץ ביותר הפוגע בעובר בהיותו ברחם.

נגיף הציטומגלו מהווה את הסיבה השכיחה לזיהום מולד, וחלק מהילודים הלוקים בו יפתחו פגיעה עצבית משמעותית ובראשה ירידה בשמיעה עד חירשות. במרכז שניידר לרפואת ילדים פועלת זה מספר שנים מרפאה ייעודית וייחודית לטיפול בזיהום מולד על ידי CMV, המקבלת מטופלים מכל רחבי הארץ. בית החולים צבר לאורך השנים מומחיות רבה בטיפול בזיהום מולד, ובשילוב עם מומחי בילינסון הוא

מפגש אקדמי לזכרו של ד"ר אבינעם רחמל

ילדים באוניברסיטת תל אביב, על עבודתו המקצועית והמסורה, תוך תרומה ייחודית להכוונת מתמחים בראשית דרכם ועידודם להיכנס בשערי המחקר הרפואי. פרופ' בילבסקי הודה על ההוקרה והציג בצורה רהוטה ומעמיקה את מחקריו המתמחים בנושא זיהום מולד על ידי נגיף הציטומגלו (CMV). בסיום הישיבה היה זה פרופ' בן-ציון גרטי, עמית לעבודה של ד"ר רחמל, שהציג באופן מרתק את "מחלתו של איוב" מלפני כ-2,500 שנים, מתיאור המחלה ועד איתור הגנים המיוחדים הגורמים לה.

סגן מנהל מרכז שניידר, דברים לזכרו תוך הדגשת מצוינותו הרפואית ומסירותו לחולים. ד"ר עירית קראוזה, מנהל מחלקת ילדים ג' ותלמידה של ד"ר רחמל, הדגישה בדבריה את היותו מורה דגול ומודל לחיקוי לרופאים רבים, כך שמורשתו מלווה אותה יום יום. רעיותו שלומית הדגישה עד כמה חסר ד"ר רחמל לכולנו, ובפרט למשפחתו. ברוח המסורת שהונהגה בפגישות אלה הוענק פרס לרופא ומורה מצטיין, שנבחר ע"י ועדה מיוחדת. השנה זכה בפרס פרופ' אפי בילבסקי, רופא בכיר במחלקת ילדים ג' ויו"ר החוג לרפואת

זו כבר מסורת בשניידר: פגישת חטיבת הילדים הראשונה לשנה האקדמית הוקדשה גם השנה לזכרו של ד"ר אבינעם רחמל ז"ל, מוותיקי הצוות בשניידר, אשר נפטר בטרם עת לפני כשש שנים. לזכרו של ד"ר רחמל - רופא מחונן ומסור, מורה ומחנך למופת ואדם אציל נפש, נאספו בבית החולים מוקירי זכרו, ביניהם רבים מאנשי מרכז שניידר, משפחתו הקרובה וידידיו. את הפגישה הנחה ד"ר עודד שוירמן, יו"ר חטיבת הילדים בבית החולים ואחד מתלמידיו הרבים של ד"ר רחמל. בפתח הישיבה העלה ד"ר אבינעם פירגובסקי,



משלבים ידיים בטיפול בארתורוגריפוזיס

ארתורוגריפוזיס הוא פגם מולד בשרירים, ששכיחותו 1 ל-3,000 לידות, הגורם לקיצור גידים ושרירים ועקב כך להגבלת תנועה במפרקים. הטיפול בילדים אלה משלב תיקון אורתופדי של העיוותים יחד עם פעילות פיזיותרפיה לחיזוק השרירים החלשים.

מרצה אורח במפגש היה ד"ר דיוויד פלדמן, אורתופד ילדים מווסט פאלם ביץ' שבפלורידה. שיתוף הפעולה בין צוותי שניידר לבין ד"ר פלדמן נמשך מזה מספר שנים, שבמהלכן הוא מגיע לארץ לביצוע ניתוחים מורכבים. המפגש נערך בסיומו של שבוע שבו בוצעו ניתוחים לארבעה ילדים עם ארתורוגריפוזיס. חלק מן הניתוחים היו ראשוניים מסוגם אשר בוצעו במרכז שניידר, וככל הנראה גם בישראל בכלל. את המפגש סיכם ד"ר דניאל וייגל, מ"מ מנהל היחידה לאורתופדיה בשניידר, בפנייה לכל המטפלים בתחום מורכב זה לשלב ידיים ועבודה משותפת במטרה ליצור רצף טיפולי כוללני במטופלים. התגובות למפגש היו חיוביות מאוד, והובעה בקשה להמשיך ולקיים את המפגשים במסגרת זו גם בעתיד.



בתמונה, מימין: פרופ' אלחנן בר-און, ד"ר דניאל וייגל וד"ר דיוויד פלדמן במבואת הכנס

השירות הסוציאלי בקדמת הבמה

- העבודה "לא על הפג לבדו" - עבודה סוציאלית בפגייה, הוצגה על ידי נילי סבזר, עו"ס ביחידה לטיפול בפגים ועל ידי ד"ר עפרה ארן.
- העבודה "התמודדות משפחות עם מחלה כרונית דוגמת פאנקוני אנמיה - היבטים סוציאליים ורגשיים", הוצגה על ידי אראז פריג'.
- העבודה "מלב אל לב" - קבוצת עיבוד רגשי לצוות האחיות ביחידה לטיפול נמרץ לב, הוצגה על ידי עו"ס איה חאג' יחיא וד"ר עפרה ארן.
- העבודה "ועדת השתלות כבד מן החי" - כשחרדה קיומית עטופה בתקווה", הוצגה על ידי ד"ר עפרה ארן, מנהלת השירות הסוציאלי, וד"ר יעל מוזר, אחראית תחום השתלות כבד בילדים.

- בכינוס הארצי ה-19 של איגוד העובדים הסוציאליים בישראל, שנערך בחודש נובמבר בתל אביב, הוצגו עבודות על ידי מספר עובדות סוציאליות מהשירות הסוציאלי במרכז שניידר בראשותה של ד"ר עפרה ארן.
- העבודה "ציירי לי מפה" - סוגיות בטיפול פסיכוסוציאלי לעולים לצורכי מרפא, הוצגה על ידי דינה מזור יחזקאל, אולי עפרוני, ד"ר עפרה ארן וענת קליין - עו"סיות במערך ההמטולוגי אונקולוגי ובשירות הסוציאלי.
- העבודה "מחלקה ראשונה" - הנגשת זכויות ביטוח לאומי להורים לילדים בבתי חולים - הוצגה על ידי רותם זיו וד"ר עפרה ארן.

לוקחים אחריות על ילדים בסיכון



הוועדה להגנת הילד. מימין: אפרת הראל, דגנית בן ניסן, ד"ר רמה שוורץ ועידית רון

יום הילד הבינלאומי 2017 צוין במרכז שניידר על ידי הוועדה להגנת הילד בבית החולים, בסימן "ערנות, מודעות ואחריות על שלום ילדינו" ובמטרה להגביר מודעות לאיתור ולמניעה של מצבי מצוקה ופגיעות בקרב ילדים. לרגל האירוע התקיימה הרצאה בנושא "חקירת ילדים נפגעי התעללויות" שהועברה על ידי עו"ס מיכל חמודות, חוקרת ילדים בכירה ומנהלת מחוזות מרכז ותל אביב בשירות לחקירות ילדים. הפעילות התקיימה בלובי בית החולים ובמסגרתה נערכו צילומי מגנטים של הורים וילדים, ניתנו דגשים להקשבה נכונה וחולקו חוברות "חמודי למען שלום הילד", המסבירות לילדים כיצד להימנע ממצבי סיכון ומתי כדאי לשנתן את המבוגרים. בנוסף חולקו דפי מידע על מניעת תאונות והסכנה שבטלטול תינוקות. הוועדה להגנת הילד במרכז שניידר מהווה גוף מלווה ומיינץ לצוותים לגבי ילדים המגיעים לטיפול בבית החולים, שמתעורר חשד לגביהם כי עברו התעללות או הזנחה. תפקיד הוועדה להגביר את המודעות ולהדריך את צוותי בית החולים בנושאים אלה. הצוות כולל את ד"ר רמה שוורץ, רופאה בכירה במחלקה לרפואה דחופה (יו"ר הוועדה), אפרת הראל, עובדת סוציאלית במכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת (מרכזת הוועדה), דגנית בן ניסן, פסיכולוגית ראשית במכון להתפתחות הילד, והאחות עידית רון מנהלת הסיעוד בבית החולים.





"שניידר זה האנשים"

"קודם כול ולפני הכול, מרכז שניידר הוא האנשים המצוינים שעובדים בו ועושים אותו למה שהוא",
אומר פרופ' יוסף פרס בראיון מיוחד לרגל גיליון ה-50 של פאזל ולציון עשר שנים לכהונתו
כמנהל מרכז שניידר לרפואת ילדים

שהעשייה המחקרית אצלנו מגיעה למיטת הילד החולה. המחקר בשניידר לא נשאר בפסגות של האקדמיה. מי שנהנה ממנו יותר מכול הם הילדים המשתתפים במחקרים, כמו כן כל ההנחיות הקפדניות של בטיחות ללא פשרות. הילדים הם אלו שזוכים לקבל את התרופות החדשניות ואת השיטות המתקדמות שיכולות להציל חיים. המחקר חשוב כל כך בעיניי, בשל כל אלה וגם בשל היותו מנוף להבאת מומחים לשניידר ולשימור האנשים הטובים אצלנו. בנקודה זו הוא מתחבר ישירות למרכיב החשוב ביותר בנוסחת ההצלחה: איכות האנשים."

מה נעשה כדי לשמור על האיכות האנושית לאורך זמן?

"זהו אחד האתגרים הגדולים ביותר, שמולם מתמודדת הנהלת בית החולים. אנו משקיעים רבות בהוראת סטודנטים ומתמחים ועושים הכול כדי לטייב את איכות הצוותים במקצועות הרפואיים השונים. הדאגה האמיתית שלי היא דור ההמשך. חשוב לומר: שניידר הוא לא הבניין הקיים ולא הבניין החדש שייבנה. שניידר הוא האנשים שעובדים כאן. בית החולים מצוי כעת בתקופה של חילופי דורות. דור המייסדים פורש לגמלאות, והאתגר הגדול הוא לדאוג לכך שהטובים ביותר ימשיכו להוביל כאן את רפואת הילדים, אם מתוך שורות בית החולים ואם מבחוץ. היעד צריך להיות חד משמעי: בשניידר יעבדו האנשים הכי טובים, הכי מוכשרים, הכי מסורים ואכפתיים, וגם חוקרים מצוינים. לא תמיד ביכולתנו להתחרות בהיבטי שכר ותנאים. אנו כן יכולים להבטיח מעטפת מקצועית של בית חולים אמיתי לילדים, יחיד מסוגו בישראל, עשייה מחקרית משמעותית, חתירה לאיכות ולמצוינות, וחשוב לא פחות - מקום מתאים לאנשים עם נשמה יתרה."

הזכרת את המבנה החדש. מהי משמעותו וחשיבותו לעתיד בית החולים?

"חשיבותו קריטית להמשך יכולתנו לתת שירות איכותי ורפואה מצוינת. בגלל המובילות של מרכז שניידר, צמיחת האוכלוסייה והשיפור המתמיד ברפואה, שמגדיל את מספר החולים הכרוניים - כמות המטופלים שלנו, בעיקר החולים המורכבים, צומחת כל הזמן. לדוגמה, בכל שנה מתווספים לנו כ-50 עד 60 מושתלים חדשים, מהם כ-15 עד 20 מושתלי כבד. כדי לתת לכך מענה נדרש בית חולים הכי מקצועי שאפשר, גדול ומרווח יותר, שיוכל לשפר את זמינות התורים ולתת מענה לביקוש הרב. הבניין החדש יציע אותנו צעד גדול קדימה. ראשית, הוא יהווה גם בית חולים חירום, עם שתי קומות ממוגנות. לראשונה תהיה לנו פגיה ממוגנת עם 52 מיטות, 28 מהן בחדרים פרטיים לאם ולתינוק, וגם מכון דיאליזה ממוגן עם 10 מיטות.

בחזון שלי קיימים שלושה יסודות מרכזיים, שביית חולים מצליח צריך להישען עליהם - קליניקה, מחקר וחינוך. ככל שנצליח לעמוד ביסודות הללו, כך נייצר מצוינות ומובילות לאורך זמן

מרכז שניידר קבע את הסטנדרטים ברפואת ילדים מורכבת, וממשיך להציב את הרף בכל פעם מחדש. התחרות רק מדרבנת אותנו ואת הנהלת כללית להמשיך ולהתקדם לרמות הגבוהות ביותר

מה שעושה את ההבדל בין בית חולים טוב למצוין, הוא המחקר. החשוב מכול הוא שהעשייה המחקרית אצלנו מגיעה למיטת הילד החולה. המחקר בשניידר לא נשאר בפסגות האקדמיה

בית החולים מצוי כעת בתקופה של חילופי דורות. האתגר הגדול הוא לדאוג לכך שהאנשים הטובים ביותר ימשיכו להוביל כאן את רפואת הילדים, אם מתוך שורות בית החולים ואם מבחוץ

במלאת עשר שנים לכניסתך לתפקיד מנהל בית החולים, מהו ההישג המשמעותי במיוחד מנקודת מבטך?

"ההישג המשמעותי והחשוב ביותר הוא השמירה על המובילות והמצוינות של מרכז שניידר. זהו אתגר יומיומי. כדי לעמוד בו בהצלחה נדרשת עשייה איכותית ללא פשרות, וכמובן שבדרך נרשמים הישגים רבים ברמת הרפואה, המחקר והשירות. אין כל ספק שלהצלחה הזאת אחראים האנשים שלנו - ההון האנושי המצוין שבמרכז שניידר, בכל הסקטורים ובכל המקצועות. השמירה על איכות האנשים לאורך זמן היא אולי המשימה הגדולה ביותר שלי כמנהל בית החולים. זהו המפתח לרפואה איכותית ולטיפול מעולה בילדים ובמשפחותיהם. כל זה רק מחדד עוד יותר את ההבדל בינינו לבין חטיבות ילדים בבתי חולים כלליים, הקוראות לעצמן 'בית חולים לילדים'. יש בישראל רק בית חולים אחד לילדים, המהווה מרכז רפואי אמיתי וייעודי לילדים הסובלים ממחלות מורכבות, והוא מרכז שניידר."

איך באמת שומרים על מובילות לאורך השנים?

"בחזון שלי קיימים שלושה יסודות מרכזיים, שביית חולים מצליח צריך להישען עליהם - קליניקה, מחקר וחינוך. לתת את הרפואה המתקדמת והטובה ביותר, לייצר עשייה מחקרית ומדעית שתציב אותנו בקדמת הבמה, ולהשקיע בהוראה ובלימוד כדי להכין דור המשך ראוי. ככל שנצליח לעמוד ביסודות הללו, כך נייצר מצוינות ומובילות. קיבלתי את מרכז שניידר כמותג מוביל, שיש לשמר ולחזק. מצד אחד זהו בית חולים מיוחד במהותו, ואין תחליף ליתרונותיו: כל סוגי המומחיות ברפואת ילדים במקום אחד. מעטפת זמינה מקצועית. גישה מולטי דיסציפלינרית. צוותים רב מקצועיים שמורכבים מהמומחים הטובים ביותר. וכולם פה נגישים לילדים בכל שעות היממה. מרכז שניידר קבע את הסטנדרטים ברפואת ילדים מורכבת, וממשיך להציב את הרף בכל פעם בגובה חדש. יחד עם זאת יש תחרות, וטוב שכך, זה מצוין לילדי ישראל ולהוריהם. התחרות רק מדרבנת אותנו ואת הנהלת כללית להמשיך ולקדם את מרכז שניידר לרמות הגבוהות ביותר שיש."

מהו לדעתך המרכיב החשוב ביותר בנוסחת ההצלחה של מרכז שניידר?

"מה שעושה את ההבדל בין בית חולים טוב למצוין, הוא המחקר. מחקר חזק מהווה מקור ידע, מציב אותנו בקדמת הרפואה ובחזית העשייה העולמית, לעתים מביא כסף, וחשוב גם בהיבטי יוקרה ותדמית. החשוב מכול הוא





צילום: סטודיו דרור כץ

**רפואה טובה אינה רק
רופאים ואחיות אלא
מעטפת שלמה – טכנאים,
דיאטניות, ריפוי בעיסוק,
פיזיותרפיה, פסיכולוגים,
עובדות סוציאליות. בלי
המערך התומך הזה, מרכז
שניידר לא היה מה שהוא**

**עתיד הרפואה הוא
התמחויות משולבות. הרב
מקצועיות צועדת קדימה:
לא רק צוותים שעובדים
יחד, אלא רופאים
שמתמחים בשני תחומים
שיש ביניהם שילובים כמו
נירולוגיה וגנטיקה**

הסדציות ואת הטיפול בכאב בכלל. אנו מבצעים ניתוחים חדשניים בנוירוכירורגיה, השתלות כבד וניתוחי לב מורכבים בילדים, עם מחלקה שמתמחה באשפוז ילדים אחרי השתלות כבד וניתוחי לב. מובילים מהפכה בטיפול בסוכרת דרך פיתוח הבלב המלאכותי שיהיה ישים בעתיד הקרוב. אנו מפעילים מכונים גדולים כמו לגסטראנטרולוגיה ולטיפול במחלות נירומוסקולריות. ביחידות לטיפול נמרץ אנו מצילים חיי ילדים שאחרת לא היו שורדים, בין השאר בזכות חיבור למכשירים מתקדמים כמו אקמו ואלווה. האונקולוגיה עשתה קפיצת דרך גדולה, עם איתור נוגדנים ספציפיים למחלות ממאירות. השנה קלטנו כ-40 ילדים מהמחלקה האונקולוגית בהדסה, דבר שהגדיל את העומס והיקף הפעילות במערך האונקולוגי שלנו בכ-20%. חלה התקדמות משמעותית בתחום השתלות מח העצם ועולם המחלות המטבוליות-גנטיות. המחלקה לטיפול נמרץ ביילוד זכתה להצלחה רבה, ולאחרונה זכינו בתואר הפגייה המצטיינת לשנת 2017. הצלחות יפות נרשמו במכון הלב, במערך הקרדיולוגי ובניתוחי חזה. מאז שנכנסה הרפורמה לבריאות הנפש הרחבנו וחיזקנו את הפעילות בתחום הרפואה הפסיכולוגית, בעיקר בטיפול בהפרעות אכילה באשפוז יום. גם הסיעוד עשה התקדמות ענקית והוא מוביל כיום בטיפול, בידע ובמחקר. רפואה טובה היא מעטפת שלמה, וכאן מגיע שאפו לכל אנשי מקצועות הבריאות – טכנאים, דיאטניות, ריפוי בעיסוק, צוות הפיזיותרפיה, פסיכולוגים,

המבנה יאפשר לנו את הפיתוח הנדרש בשירותים הרפואיים. לדוגמה, מחלקת מתבגרים לגילאי 12 עד 18, שלא הייתה קיימת עד כה; יחידת השתלות חדשה; מרכז למחלות מוח, המשלב ניירולוגיה ופסיכיאטריה ומכון למחקר קליני של מחלות מוח – ובצד התפתחות הילד, המכון להפרעות אכילה ומחלקת אשפוז – הכול באותה קומה. כל מה שצריך ברפואת ילדים יהיה תחת אותה קורת גג. ברוח זו, בכוונתנו להכניס גם רפואת שיניים מורכבת לילדים, ואנחנו בודקים כרגע שיתוף פעולה בתחום זה עם אוניברסיטת תל אביב. לקראת השקת הבניין החדש, נתחיל השנה בשיפוצים ובשינויים בבניין הקיים. כשמחלקות האשפוז יעברו לבניין החדש נוכל לנצל כראוי את המקום שיתפנה. הכוונה היא להפוך את קומה 7 כולה למערך אונקולוגי ובכך להרחיב את האשפוז האונקולוגי, להכפיל את מספר המיטות, ואולי אף להרחיב את גיל המטופלים באונקולוגיה עד 24 – קבוצת גיל של מבוגרים צעירים, שראויה לטיפול ייחודי. בהמשך לכך, את קומה 6 נהפוך לקומת המערך הקרדיולוגי, נרחיב ונגדיל את כל השירותים בתחום הלב. בשורה התחתונה, בית החולים כולו יעבור מהפכה שתכין אותו בצורה הטובה ביותר למתן מענה לצרכים העתידיים."

ברמת הרפואה, אילו תחומים קודמו במיוחד בעש השנים האחרונות?

"אנו בהתקדמות מקצועית בלתי פוסקת במקצועות רבים: אורולוגיה, עיניים, אף אוזן גרון, כירורגיה, אורתופדיה ועוד. פיתחנו מאוד את תחום





בגלל המובילות של מרכז שניידר, צמיחת האוכלוסייה והשיפור המתמיד ברפואה שמגדיל את מספר החולים הכרוניים – כמות המטופלים שלנו, בעיקר המורכבים, צומחת כל הזמן

העבודה בשניידר אינטנסיבית ומרתקת. אני חש את אותו 'דרייב' כמו בתחילת התפקיד, אולי אפילו יותר, ושואף לראות את החזון שלי לגבי בית החולים מתגשם והופך למציאות

נמשיך להשקיע לא רק ברפואה ובטיפול אלא גם במחקר, בהכשרת דור ההמשך ומנהלי העתיד, ובפיתוח המשאב האנושי שלנו, שרק הוא יוכל להצעיד את מרכז שניידר קדימה

"להמשיך ולפתח את רפואת הילדים השלישונית, שהיא ליבת הפעילות שלנו ומקור עוצמתנו. לשים דגש על איכות הטיפול ובטיחות המטופל בהתאם להסמכת האקדמיציה שקיבלנו מארגון ה-JCI. להמשיך לחזק את העשייה המחקרית ואת שיתופי הפעולה שלנו עם עמיתים ברחבי העולם. מרכז שניידר משתייך לקבוצות בינלאומיות משמעותיות, כדוגמת קבוצת Chief המאגדת 40 בתי חולים לילדים מובילים בעולם, ופורום Echo - ארגון של בתי חולים לילדים המובילים באירופה, שהיינו חלק מההקמה שלו, מה שמאפשר לנו לקבל מענקי מחקר אירופאיים. אנו מחזקים את שיתופי פעולה עם משרד הבריאות של סין ובתי חולים לילדים בסין. כל זה מבטא את מעמדנו ואת הכבוד שרוחשים לנו בעולם. זו תוצאה של עשייה איכותית לאורך השנים ושל עבודתם של חוקרים בכירים, מנהלי מחלקות ומכונים מובילים, כדוגמת פרופ' רענן שמיר ופרופ' משה פיליפ, שיושבים בראש ארגונים בינלאומיים ופעילים מאוד במחקר ובייצוג בית החולים בזירה העולמית. חשוב שנמשיך בכך."

סיכום ביניים של עשר השנים האחרונות, ברמה האישית שלך?

"עשר שנים הן חתיכת חיים. ברמה המשפחתית, בתקופה זו חיתנתי בנות וזכיתי לארבעה נכדים. העבודה בשניידר אינטנסיבית ומרתקת, ויש עוד תוכניות רבות שברצוני לקדם. אני חש את אותו 'דרייב' כמו בתחילת התפקיד, אולי אפילו יותר, ובסוף עשר השנים הבאות שואף לראות את החזון שלי לגבי בית החולים מתגשם והופך למציאות."

לסיכום, מה היית מבקש לומר לאנשי שניידר?

"אני מאמין באמונה שלמה בהון האנושי שלנו. כשהגעתי לפה ב-2008, היו בשניידר 887 עובדים, וכיום 1,440. בחלק מהיחידות הוספנו למצבת כוח האדם 50% ויותר. זו תוצאה של היותנו בית חולים לילדים יחיד בארץ, המוכר רשמית ככזה על ידי משרד הבריאות - היכולת לקבל תקנים ולחלק אותם לפי בחירתנו, מה שלא יכול להיעשות במקומות אחרים, שלמעשה הם חטיבות ילדים בתוך בית חולים כללי. אנו נמשיך להשקיע את כל יכולותינו לא רק ברפואה הכי טובה ובטיפול המסור ביותר, אלא גם במחקר, בהכשרת דור ההמשך, בטיפוח מנהלי העתיד מתוך אחריות לעתיד בית החולים, ובכלל בפיתוח המשאב האנושי שלנו, שרק הוא יוכל להצעיד את מרכז שניידר קדימה להמשך מובילות ברפואה מעולה ובמתן יחס אישי לילד החולה ולמשפחתו."

עובדות סוציאליות. בלי כל המערך התומך הזה, מרכז שניידר לא היה מה שהוא."

ובראייה עתידית? מה אתה צופה לעתיד הקרוב?

"אנחנו בעיצומה של מהפכה ברפואה הגנטית, שתאפשר אבחון מדויק וטיפולים עתידיים במחלות קשות, כולל טיפול במחלות תורשתיות באמצעות החלפת גנים, כבר בעתיד הלא רחוק. אני מאמין גדול בגנטיקה ובמקום שהיא תתפוס בגישה המולטידיסציפלינרית. גנטיקאי צריך לתת יעוץ לכל המקצועות, ואני מאמין שבכל מקצוע צריך להיות גם גנטיקאי. בכלל, עתיד הרפואה הוא התמחויות משולבות. גם בתוך הגנטיקה תהיה התמקצעות על במקצועות השונים. הרב מקצועיות הולכת צעד קדימה: לא רק צוותים שעובדים יחד, אלא רופאים שמתמחים בשני תחומים שיש ביניהם שילובים כמו נוירולוגיה וגנטיקה. נושא שני שיפרוץ להערכתי קדימה הוא האימונולוגיה. מחלות תורשתיות יפוענחו ויימצאו להם טיפולים גנטיים או תרופתיים. השתלות מח עצם והאונקולוגיה מתפתחות כל הזמן. למשל, הבראה ממחלות ALL - לוקמיה בילדים. אם פעם, רוב החולים במחלות הללו היו מתים, הרי שהיום אנו משיגים 90% הבראה מלאה. אני צופה פריצת דרך גם בתחום הריאות והטיפול ב-CF - יש כבר טיפול ספציפי לסוגים גנטיים מיוחדים של המחלה."

מהן המטרות העיקריות שאתה מסמן לקראת השנה האזרחית החדשה?

הבניין החדש: כך זה ייראה (תמונת הדמיה)



עוד פעימת לב

מרכז שניידר שוחזר הפרויקט: אותם ילדים צולמו שוב, במיקום זהה, כשהם מבוגרים בחמש שנים – ובריאם. כך, נולדה לה "עוד פעימת לב". עבור מרבית ההורים, החזרה אל בית החולים לביצוע הצילומים לא הייתה פשוטה. עם זאת, הם הבינו את חשיבותו של תיעוד הניצחון על המחלה, ואת עוצמתם של מסרי התקווה והאמונה שהפרויקט הזה נושא עמו. "עוד פעימת לב" הוא מעין אפילוג בסיפור הדרמתי של המלחמה על החיים, סיפור שהוא מציאות יומיומית עבור אנשי מרכז שניידר. לא תמיד המאבק הזה מסתיים בניצחון – אבל רפואת ילדים, על כל מורכבותה, היא הרפואה האופטימית ביותר שיש. "עוד פעימת לב" מציג את האופטימיות הזאת במלוא יופיה.

בשנת 2012 התנדב זיו קורן, הצלם הדוקומנטרי עטור הפרסים, לתעד במשך מספר חודשים את שגרת היום-יום של מרכז שניידר לרפואת ילדים. מצלמתו לכדה פסיפס נוגע ללב של תמונות, המרכיבות יחד דרמה אנושית ללא מילים: רגעי המתח והעומס הרגשי של ההורים שנעים בין חרדה לתקווה. הקשר המיוחד שנרקם בין המשפחות לבין הרופאים והאחיות. מסירות הצוותים והתפקוד המקצועי שלהם בשיא הדיוק והריכוז. החשש, הכאב וגם החיוך – אותו חיוך של ילד, שבמרכז שניידר מוכנים להפוך עבורו עולמות. פרויקט "פעימת לב" הגיע לשיאו בהפקת ספר מרשים ובתערוכה מרגשת, שהוצגה בארץ ובחו"ל. השנה, נסגר המעגל. במסגרת שיתוף פעולה נוסף בין זיו קורן לבין

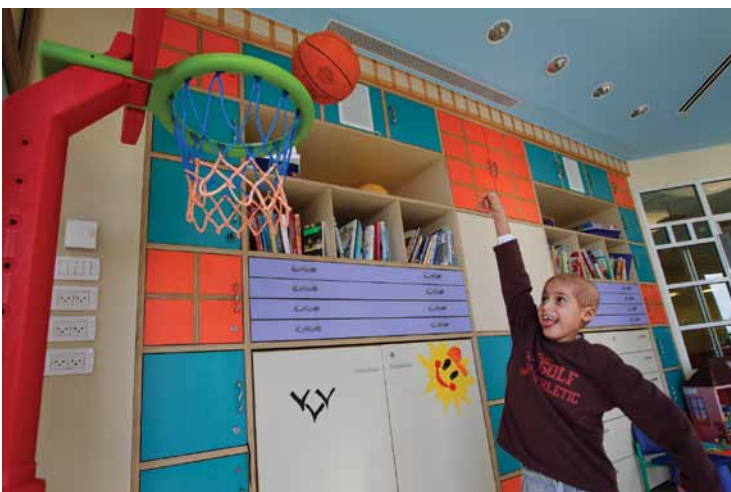
צילומים: זיו קורן



2012 | מקס דוד חי, בן 7, תושב כפר סבא. עבר ניתוח השתלת כבד במרכז שניידר.



2017 | מקס דוד חי, בן 12, אוהב משחקי מחשב.



2012 | יהונתן מאירי, בן 8 וחצי, תושב ראש העין. חלה בסרטן וטופל במחלקה האונקולוגית במרכז שניידר.



2017 | יהונתן מאירי, בן 14, נער בריא ושמח.





2017 | חיה שור, בת 6, ילדה מקסימה, חמודה וביישנית.



2017
רימאן אבו גזר, בת 5 וחצי,
חיה חיים רגילים ונמצאת
במעקב רפואי בעזה.



2012
רימאן אבו גזר, בת 6 שבועות,
תושבת עזה. הובאה למרכז
שניידר לצורך ניתוח לב פתוח
שהציל את חייה.



2012 | חיה שור, בת 4 חודשים, נולדה עם מום לבבי מורכב שסיכן את חייה. בגיל שבועיים ניתן לה שמה - חיה.



2017
דניאל דעבול, בן 5 ו-7 חודשים,
חובב מושבע של לגו, יצירתי מאוד
ובונה באופן מדויק.



2012
דניאל דעבול, תינוק בן יומו,
תושב אלפי מנשה. דניאל הוא אחד
מתאומים, אח לעוז. נולד בשבוע
26 במשקל 780 גרם. טופל
במחלקת פגים במרכז שניידר.



2012 | יגל מימון, בן 6, תושב שדרות.
עבר ניתוח לב פתוח וטופל ביחידה לטיפול
נמרץ לב במרכז שניידר.



2017 | יגל מימון, בן 11 וחצי,
ילד מקסים ושובב.



2012 | איתי פונימונסקי, בן 5 חודשים, תושב כפר יונה.
איתי הגיע ליחידה לטיפול נמרץ לב במצב קריטי, ועבר
בחדשים הראשונים לחייו שלושה ניתוחי לב מורכבים. איתי
"גר" בבית החולים עד גיל שנה ו-10 חודשים.



2017 | איתי פונימונסקי, בן 6,
ילד עם לב גדול שלא נותן למגבלות
לעצור אותו.



2012 | נאבא מחג'נא, בת שנה וחצי, תושבת אום
אל פחם. עברה במרכז שניידר ניתוח השתלת כבד.



2017 | נאבא מחג'נא, בת 7,
ילדה מקסימה וחייכנית.





2012 | אביב גפן, תינוק בן יומו, תושב בת חפר. אביב הוא אחד מתאומים, אח לאמה. נולד בשבוע 25 במשקל 818 גרם. טופל במחלקת פגים במרכז שניידר.



2017 | אביב גפן, בן 5 ו-8 חודשים, כבר גדול, אבל ממשיך להתפנק על אבא.



2012 | קריסטינה קריוקוב, בת 8, תושבת פתח תקווה. חלתה בסרטן וטופלה במחלקה האונקולוגית במרכז שניידר.



2017 | קריסטינה קריוקוב, בת 13, לומדת בכיתה ח' והישיגה בלימודים גבוהים מאוד. חובבת אנימה ומנגה ומדריכה בתנועת נוער.





2017
אוריה צולפייב, בן 9 וחצי,
כבר שכח שהיה מאושפז.



2012
אוריה צולפייב, בן 4 וחצי,
תושב פתח תקווה. אושפז
במרכז שניידר בעקבות
דלקת ריאות.



2012 | אביגיל בורקיס, בת 3, תושבת רעננה. טופלה במחלקה האונקולוגית
לאחר שהתגלה גידול בעמוד השדרה שלה. עברה במרכז שניידר ניתוחים, טיפולי
כימותרפיה והקרנות.



2017 | אביגיל בורקיס, בת 8, ילדה מתוקה, פעילה ורקדנית.



הצצה לניתוח נדיר להצללת ילדה בת 9

כתב "ידיעות אחרונות" התלווה אל הרופאים הבכירים שהסירו גידול מסוכן מעמוד השרדה של תרה עאמר בת ה-9 - בניתוח מורכב שנמשך 12 שעות • רותם אליזרע, עמ' 2 תיעוד מיוחד מהניתוח - באפליקציה



ידיעות אחרונות

כותרת: פרופ' שי אשכנזי: מנהל מחלקת ילדים במרכז שניידר - ארגון הבריאות העולמי

ד"ר דנה רון : ארגון הבריאות העולמי מרכז האמריקאי לבקרת מחלות ומשרד הבריאות הישראלי ממליצים לנו להתחסן כנגד

השפעת שתגיע מסוכן? שלום למחלות זיהומיות פרופ' שי אשכנזי: ד"ר דנה רון : לזה כל שנה?

נולדו מחדש

לפני חמש שנים תיעד הצלם זיו קורן את מאבקם לחיים של ילדים חולים שטופלו במרכז שניידר לרפואת ילדים • עכשיו, אחרי שניצחו את המחלה, פגש קורן את הילדים האלה שוב • פרויקט צילומים אופטימי במיוחד

צילומים: זיו קורן



קריטינה קרויקוב בת 13
התחילה במחלת חמקת למחלת נדירה ונחשבת לנפוצה ביותר. היא גם נחשבת לאחת הנערות היחידות שהחלימה מהמחלה. ב-2012 היא הייתה בת 10. היום היא בת 13. צילום: זיו קורן

ישראל היום

הסיכוי השני של קסם



קסם הודיה סמאח, ד"ר ורדני

קסם הודיה סמאח, ד"ר ורדני
קסם הודיה סמאח, ד"ר ורדני
קסם הודיה סמאח, ד"ר ורדני

קסם הודיה סמאח, ד"ר ורדני
קסם הודיה סמאח, ד"ר ורדני
קסם הודיה סמאח, ד"ר ורדני

ישראל היום

מקום ראשון לשניידר בדירוג הפגיות

בין הדברים שבדק משרד הבריאות: ירידה בשיעור הזיהומים והפחתת הקרנה



ynet

המחלקה הפגיות במרכז שניידר
המחלקה הפגיות במרכז שניידר
המחלקה הפגיות במרכז שניידר

המחלקה הפגיות במרכז שניידר
המחלקה הפגיות במרכז שניידר
המחלקה הפגיות במרכז שניידר

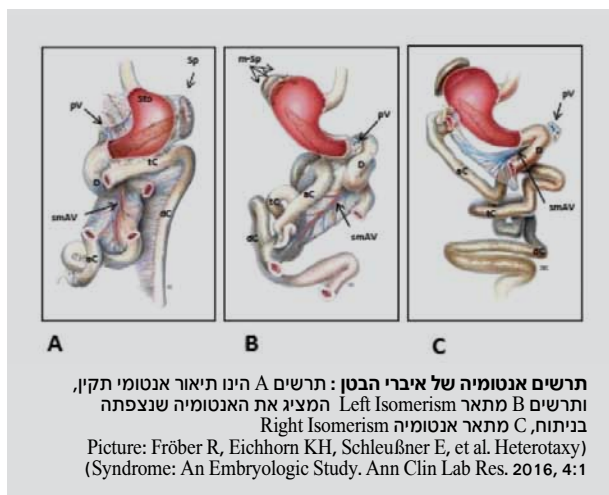


קשת





בקדמת הרפואה



כשהבטן מתהפכת

ד"ר אנסטסיה אלמוג
 מהמחלקה לכירורגיה
 במרכז שניידר מתארת
 מקרה נדיר של כירורגיה על
 אנטומיה הפוכה

כמקובל וכריתת התוספתן. אחרי סידור המעיים בחלל הבטן בוצע תיקון של האטמות הדואדנלית, שדרש גם הוא טיפול מיוחד עקב האנטומיה השונה, ונעשתה השקת "הלום" בין קצוות התריסריון.
 בסיכום הניתוח, הממצאים הפתולוגיים היו אטמות התריסריון, אספלניה, לבלב לא מקובע ומלרטוציה "הפוכה".
 Syndrome Heterotaxy היא תסמונת נדירה ומסובכת, המהווה אנומליית מיקום משונה ומבלבלת. לא ניתן לקבוע לפני ניתוח את מידת האיסורמזם והרטוציה במקרים אלה, היות שאנטומיית הלב וחלל הבטן היא מאוד אינדיבידואלית ונקבעת לפי המקרה הפרטני של המטופל. זהו מקרה המחדד את העובדה כי בכירורגית ילדים לא תמיד האנטומיה תקינה כמו "בספר", כך שכירורג צריך להיות מוכן גם למקרים מפתיעים ומאתגרים כגון זה, וחשובה היכולת לשלב צוות מולטידיסציפלינרי לפני הניתוח ובמהלכו כדי להגיע לפתרון מוצלח. מקרה מורכב זה טופל בשיתוף פעולה עם צוות מחלקת הרדמה וצוות הפגיוה.

עקב מומים בלב. מעבר למום בלב, תסמונת זו מרמזת גם על תופעות של וריאציות רבות ואי סדר במיקומם של איברי חלל החזה והבטן. עקב חסימת המעיים, התינוקת הועברה לניתוח דחוף שנעשה בהרדמה כללית בתנאים מאוד קשים וזאת בשל אי יציבות המודינמית. יש לציין שתיתוקן מום מעיים כאטרזיה דואדנלית דורש ידע וניסיון כירורגי רבים, שכן הוא כרוך בטכניקה מדויקת ועדינה. לפיכך, העובדה שלפנינו גם תסמונת הגורמת לשינויים אנטומיים בחללי החזה והבטן היוותה אתגר כירורגי מורכב. בסקירת חלל הבטן נצפה שהקיבה נמצאת בבטן שמאלית, האטמות הדואדנלית ממוקמת בחלק השני של התריסריון, הג'ג'נום ("המעי הריק" - חלקו העליון של המעי הדק) והאילאום (המעי הדק הסופי) נמצאים בבטן שמאלית, כל המעי הגס נמצא בבטן ימנית, הלב לבלב היה נייד ולא מקובע ונמצא בין הקצוות האטריטיות של התריסריון, הכבד במיקום מרכזי עם כיס מרה ציסטי, וכן לא נמצא טחול.
 עקב מלרטוציה "הפוכה" בוצע ניתוח Ladd's like procedure עם הנחת והסדרת מעיים

לפגיוה של שניידר הגיעה תינוקת שנולדה במועד עם אבחנה טרום לידתית של אטמות התריסריון (Duodenal atresia) ומום בלב. ב-24 השעות שלאחר הלידה עברה התינוקת בירור, שכלל צילומי בטן וחזה, אקו לב ואולטרסאונד בטן וראש. בצילום בטן נראו שתי בועות אוויר בבטן העליונה (Double bubble sign), דבר המעיד על חסימת מעיים מולדת של התריסריון. באולטרסאונד בטן נמצאו אספלניה (חוסר טחול), כיס מרה תקין, ללא הרחבת דרכי מרה וכליות תקינות. בבדיקה קלינית נראה כי התינוקת במצב כללי קשה עקב בעיות לבביות. בנוסף, נמצאו בטן לא תפוחה, רכה, ללא גושים במישוש, פי טבעת ואיברי מין תקינים. בזונדה מנוקזת נתגלו הפרשות מהקיבה בכמות גדולה אך ללא מרה. כמו כן, 24 שעות מהלידה לא הייתה יציאה. נוכחות ושילוב שני הממצאים - מום בלב ואספלניה - העלו חשד לפתולוגיה מורכבת יותר מעבר לאטרזיה דואדנלית - תסמונת הנקראת Isomerism or Heterotaxy syndrome. זוהי תסמונת נדירה, המופיעה בשיעור של 1-1.5 לכל 10,000 לידות, וגורמת לאחוזי תמונה גבוהים



כשאי אפשר לרדת מהקרוסלה

ד"ר מירב סוקולוב לסמנוביץ



ד"ר מירב סוקולוב לסמנוביץ
מהיחידה לאף אוזן גרון
במרכז שניידר סוקרת את
תופעת הסחרחורת בקרב
ילדים ובני נוער

סחרחורת אינה תלונה נדירה בקרב ילדים. סחרחורת יכולה להופיע מסיבות שונות ומגוונות, החל מעליית חום והתייבשות ועד לבעיות במערכת העצבים המרכזית או באוזן הפנימית. לכן, כשאנו נתקלים בילד עם תלונה של סחרחורת, ראשית עלינו לנסות להבין באיזה סוג של סחרחורת מדובר? האם מדובר בסחרחורת "אמיתית", הנקראת גם ורטיגו, שבה המטופל יתלונן על תחושה של תנועה שלו או של הסביבה ומקורה לרוב בבעיה באוזן הפנימית - או שמדובר יותר בתחושה של חולשה כללית או תחושה של עילפון שמקורן בדרך כלל בבעיות וסקולריות, לבביות ומטבוליות. האוזן שלנו, האחראית על השמיעה, אחראית גם על מערכת שיווי המשקל והציבות שלנו, ולכן כל פגיעה בה תביא לתחושת סחרחורת, חוסר יציבות ואפילו לנפילות חוזרות. לדוגמה: נוזלים באוזניים (SOM), מצב שכיח מאוד בילדים, יכול להיות מלווה בחוסר שיווי משקל, בהליכה לא יציבה ואף בנפילות. בעיות מבניות מולדות של האוזן הפנימית (מלפורמציות) מתאפיינות בחירשות וגם בבעיות שיווי משקל, סחרחורת וחוסר יציבות. זיהומים באוזן התיכונה או הפנימית וכן דלקת בקרומי המוח עלולים לגרום לבעיות וסטיבוריות חמורות. מצבים שכיחים נוספים, כגון benign paroxysmal vertigo of childhood, מאופיינים גם הם בהתקפי סחרחורת.

למה "מזניחים" את הסחרחורת?

בעוד אנו משקיעים רבות באיתור מוקדם של בעיות השמיעה בילדים ובטיפול בהן, מתוך הבנה שהגיל הינו הגורם הקריטי ביותר לתוצאה השיקומית, הרי שנושא הסחרחורת ושיווי המשקל נותר "מוזנח", וזאת משלוש סיבות מרכזיות: **חוסר מודעות**, הן בקרב הרופאים, שאינם "מחפשים" בעיות אלה, והן בקרב ההורים שאינם מודעים לנושא. **תלונה לא ברורה**, מכיוון שילדים בשל גילם הצעיר מתקשים לבטא במילים תלונות מופשטות כגון חוסר שיווי משקל, חוסר יציבות או סחרחורת סיבובית, למרות שיש לבעיות אלה השלכות רבות על חייהם היומיומיים. **רב תחומיות**, שכן בעיות שיווי משקל וסחרחורת הן בעיות הקשורות לא רק לאף אוזן גרון אלא גם לנירולוגיה, אונקולוגיה, התפתחות הילד ועוד, ולמרכזים רפואיים רבים אין את המשאבים הנחוצים לתת לכך מענה כולל ומתאים.

שיווי משקל והתפתחות ילדים

ילדים עם בעיות במערכת שיווי המשקל יתקשו לעתים בביצוע פעולות מוטוריות פשוטות יחסית בהתאם לגילם: הם יאחרו ללמוד ללכת ויתקשו ללמוד לרכוב על אופניים, לטפס על מתקנים בגן שעשועים ולהשתתף בפעילויות ספורטיביות ובמשחקי כדור. לרוב, הם גם יזכו ללעג על היותם

במרכז שניידר פועל המרכז הגדול והמתקדם בארץ לטיפול במחלות אוזניים בילדים. מרפאה חדשה, ראשונה מסוגה בארץ, נפתחה השנה בבית החולים לטיפול בסחרחורת וחוסר שיווי משקל

המרכז המוביל בארץ - בשניידר

אצלנו במרכז שניידר פועל המרכז הגדול והמתקדם בארץ לטיפול במחלות אוזניים בילדים. מרפאה ייעודית חדשה, ראשונה מסוגה בארץ, נפתחה השנה בבית החולים לאבחון ולטיפול בילדים עם בעיות של סחרחורת וחוסר שיווי משקל. זוהי מרפאה רב תחומית, המורכבת מצוות רפואי, סיעודי ופרא רפואי במקצועות אף אוזן גרון (ד"ר מירב סוקולוב לסמנוביץ, ד"ר משה חיימוביץ מבי"ח השרון), ניורולוגיה (ד"ר איילת הלוי), פיזיותרפיה והשירות הסוציאלי. המעטפת הרב מקצועית של מרכז שניידר מאפשרת לנו להציע מענה מקיף לבעיה זו, לאבחון מדויק שלה ולמתן טיפול הנכון והיעיל ביותר.

"מגושמים". ילדים כאלה עלולים לפתח בהמשך הפרעות חרדה והסתגרות. על רקע זה, מרכזים גדולים בעולם החלו להקים מרפאות רב תחומיות ייעודיות לילדים עם בעיות וסחרחורת ושיווי משקל. כמו כן, המחקר בתחום זה תופס תאוצה בספרות העולמית, שכן ניתן כיום, באמצעות מכשור מתאים, להעריך את תפקוד המערכת הווסטיבולרית, לאבחן ביתר קלות בעיות שיווי משקל וסחרחורת וכן להציע טיפול שיקומי.

ראשית יש לברר האם מדובר בסחרחורת "אמיתית", הנקראת גם ורטיגו ומקורה לרוב בבעיה באוזן הפנימית - או שמדובר בתחושה של חולשה כללית או עילפון שמקורן לרוב בבעיות וסקולריות, לבביות ומטבוליות





להציל את הילד הבא – בזכות

המלגה ע"ש אוריקי
לוי ז"ל הוענקה
השנה לד"ר נועה זיו
ממחלקת ילדים ג'
ולד"ר מיה אמיתי
מהמחלקה לרפואה
פסיכולוגית, שתי
חוקרות מבטיחות
במרכז שניידר
לרפואת ילדים –
המקום שהיווה את
ביתו של אוריקי רוב
ימי חייו



מימין: ד"ר עירית קראוזה, מנהלת מחלקת ילדים ג', ד"ר נועה זיו, מקבלת הפרס, ד"ר אבינעם פירגובסקי, סגן מנהל בית החולים, עמית לוי, אביו של אוריקי ז"ל, דנה רוניק מהנהלת רשות המחקר

את הילדים המאושפזים ואת המשפחות. כמדי שנה, המלגה ע"ש אוריקי לוי הוענקה לחוקרי מרכז שניידר, המקום שהיווה את ביתו של אוריקי במרבית ימי חייו. השנה הגישו מועמדות למלגה כעשרה חוקרים, והזכות הן עבודותיהן של ד"ר נועה זיו ממחלקת ילדים ג', בנושא השפעת האזנה למוסיקה ("אפקט מוצרט") על המהלך של מחלת

את זכרו של אוריקי בדרך שתסייע לילדים אחרים המטופלים במרכז שניידר. המשפחה רואה ערך עליון בחשיבות קרנות המחקר, שכן באמצעותן ניתן יהיה לעזור לילדים החולים, להביא להחלמתם או לפחות להקל על מצבם. אוריקי, שהיה גיבור אמיתי ונאמן לעצמו עד נשימתו האחרונה, ממשיך כך ללוות את כולנו במרכז שניידר – את הצוות,

אורי לוי – אוריקי, נפטר ביחידה לטיפול נמרץ ילדים במרכז שניידר לאחר מאבק של שמונה חודשים במחלת ריאה קשה שנבעה מפגות. אוריקי הותיר אחריו אחות תאומה מקסימה, שזה עתה חגגה חמש. את אחיו איתי בן השנתיים, אוריקי לא זכה להכיר. עוד בשנת פטירתו הקימה משפחתו של אוריקי קרנות מחקר על שמו, במטרה לשמר

להבין את מנגנוני התגובה לטיפול אנטי דיכאוני

שם המחקר: המעורבות של ציטוקינים פרו-דלקתיים בתגובה לטיפול אנטי דיכאוני בילדים ובני נוער.

חוקרת ראשית: ד"ר מיה אמיתי, המחלקה לרפואה פסיכולוגית.

חוקרים נוספים: פרופ' אלן אפרס, פרופ' שי אשכנזי.

מתאמות מחקר: דנה בלומברג, אסנת הוכרמן, מורן שריג.

רקע: דיכאון מהווה את אחת מההפרעות הנפשיות השכיחות ביותר בקרב אוכלוסיית הילדים ובני הנוער. משפחת ה-SSRIs, ובתוכה Fluoxetine (פרוזק), מהווה כיום קו ראשון לטיפול בדיכאון בילדים ובבני נוער. כיום, אופן מתן התרופות מסוג SSRIs מתאפיין ב"ניסוי ותהייה", ולעתים חולפים חודשים רבים עד שמזהים טיפול אנטי דיכאוני יעיל עבור 30%-40% מהילדים שאינם מגיבים לטיפול הראשון. מעבר לכך, רבים מהילדים המטופלים ב-SSRI מגיבים בתופעות לוואי, לעיתים קשות וחמורות. על סמך הידע הקיים עתה אין ברשותנו שום שיטה מבוססת מחקר, היכולה לקצר את התהליך של זיהוי הפרטים הצפויים להגיב לתרופה ממשפחת ה-SSRIs, ואת אלו אשר להם, מלכתחילה, אין לתת תרופה ממשפחה זו עקב העדר תגובה ו/או תופעות לוואי.

מטרת המחקר: שיטה שתוכל לזהות מטופלים שלא צפויים להגיב ל-SSRIs, או שצפויים להגיב לטיפול בתופעות לוואי, תהיה בעלת חשיבות קלינית מרובה, תשפר שביעות רצון של המטופלים ותפחית את השימוש בשירותי בריאות הנפש. זיהוי של ביו-מרקרים שינבאו יעילות ותופעות לוואי, עשוי להגדיל את הרווח שניתן להפיק מהתרופות, למזער את הנזק שהן עלולות לגרום ולהאיץ ולשפר את היכולת להתאים תרופה למטופל (personalized medicine). בשנים האחרונות מצטברות עדויות למעורבות מערכת החיסון בדיכאון ובתגובה האינדוידואלית לטיפול אנטי דיכאוני. מסלול אפשרי אחד, המקשר בין שני המצבים (ליקוי בפעילות מערכת החיסון ודיכאון) הוא באמצעות הפעילות של ציטוקינים. במחקר קודם הראינו, שרמות גבוהות של ציטוקינים מנבאות חוסר תגובה ל-SSRI ב-40 ילדים ובני נוער הסובלים מדיכאון וחרדה. מסקנות מחקר התחלתי זה היו כי בדומה למבוגרים, גם בילדים ובבני נוער תהליכים דלקתיים ממלאים תפקיד חשוב בתגובה לטיפול אנטי דיכאוני, ורמות גבוהות של ציטוקינים עשויות לנבא חוסר תגובה לטיפול תרופתי בילדים הסובלים מדיכאון וחרדה. במחקר ההמשך נגדיל את גודל המדגם של הילדים המטופלים בטיפול אנטי דיכאוני ונבדוק האם רמות ציטוקינים פרו-דלקתיים

ברונכיוליטיס ואפקט מוצרט

שם המחקר: השפעת האזנה למוסיקה ("אפקט מוצרט") על המהלך של מחלת ברונכיוליטיס בילדים מאושפזים.

חוקרת ראשית: ד"ר נועה זיו, מחלקת ילדים ג'.

חוקרים נוספים: ד"ר עירית קראוזה, פרופ' יחזקאל ויסמן ומיכל זגון (חוקרת עצמאית של תחום הרפואה והמוסיקה).

מתאמות מחקר: נעמה תירוש.

רקע: ברונכיוליטיס, מחלה זיהומית הפוגעת בדרכי הנשימה התחתונות, היא הסיבה המובילה לאשפוז בילדים עד גיל שנתיים. הטיפול בברונכיוליטיס כולל טיפול תומך בעיקרו, משאיבות נאזליות ועד הנשמה תוך קניית במקרים קשים. למרות העובדה כי ברונכיוליטיס הינה מחלה Self-limited, עלולים להיגרם סיבוכים בטווח המיידי והרחוק. גורמי סיכון כגון מחלות רקע או פגות משפיעים על הפרוגנוזה של המחלה. השפעת ההאזנה למוסיקה על אנשים בריאים ועל מהלך מחלות רבות, היא אחד הנושאים הנחקרים ביותר בשנים האחרונות. זה מכבר הוכח, כי יצירות של מוצרט משפיעות על תפקוד מוחי ועל מדדים פיזיולוגיים בילדים ובמבוגרים, בריאים וחולים כאחד. מחקרים רבים שבוצעו הוכיחו, כי מוסיקה משפיעה על מהלך מחלות שונות כמו אפילפסיה, על שרידות תאי לב מושגלים בעכברים ועל מדדים חיוניים כמו לחץ דם ודופק. בפגים, הוכח כי מוסיקה מאת מוצרט משפרת ומקצרת את מהלך האשפוז. מחקרים שונים שבוצעו על קטעי מוסיקה אחרים מאת מלחינים אחרים, לא תיארו השפעה דומה.

מטרת המחקר: עד היום, לא תוארה השפעת מוסיקה על מחלת ברונכיוליטיס. לאור העובדה, כי ילדים המאושפזים על רקע ברונכיוליטיס מהווים אוכלוסייה גדולה ופגיעה, היכולה ליהנות מהטיפול הלא פולשני, יש מקום לבדוק את השפעת הסביבה האקוסטית על מדדים פיזיולוגיים, כמו גם על רווחת החולה ועל משך האשפוז של המטופלים.

חשיבות המחקר: בפנינו עומדת אופציה טיפולית שאינה פולשנית, היכולה לשפר את המהלך הטבעי של המחלה ולהשפיע על רווחת החולים ועל משך אשפוזם.





הגיליון הבא: יום המחקר ה-8

המדענים באים

בביקור המדען הראשי של משרד המדע והטכנולוגיה ובכירי המשרד במרכז שניידר, הוצגה פעילות המחקר הענפה של בית החולים. משרד המדע מציע מדי שנה מענקי מחקר תחרותיים שיכולים להיות משמעותיים להמשך הצלחת המחקר במרכז שניידר

המדען הראשי של משרד המדע והטכנולוגיה, פרופ' אלכסנדר בליי, ביקר במרכז שניידר יחד עם בכירי משרדו: ד"ר שרון יגור קרול, מנהלת תחום מדעי הרפואה, ד"ר אנדריי ברויסמן, מנהל תחום מדע יישומי והנדסי, ואבי ענתי, סמנכ"ל תכנון, תיאום ובקרה. אחת ממטרות הביקור הייתה היכרות עם חוקרי בית החולים, ואכן במהלך הביקור נחשפו אנשי המשרד למומחי מרכז שניידר הנמצאים בחזית העשייה המקצועית והמחקרית, הן ברמה הלאומית והן ברמה הבינלאומית.

לאחר הצגת מרכז שניידר על ידי מנהל בית החולים, פרופ' יוסף פרס, הרצו במקצועיות רבה ובתזמון מרשים פרופ' לינה באסל (גנטיקה), ד"ר סילבנה פניג, פרופ' אלן אפטר וד"ר נועה בן אריה (רפואה פסיכולוגית), פרופ' רענן שמיר, ד"ר עמית אסא וד"ר אורית ויסבורד-צינמן (המכון לגסטראנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד), פרופ' יצחק יניב וד"ר אורנה שטיינברג-שמר (המערך ההמטולוגי-אונקולוגי), ד"ר גילת לבני (מחלקת ילדים א'), פרופ' דניאל לנדאו (מחלקת ילדים ב'), פרופ' חנה בלאו (מרפאת ריאות), ד"ר עירית קראוזה ופרופ' אפי בילבסקי (מחלקת ילדים ג'). בהמשך הביקור יצא צוות המשרד לסיור במעבדות של המערך ההמטולוגי-אונקולוגי ונחשף למכשור המתקדם ולשאלות המחקר הבסיסי המרתקות, באמצעות מפגש עם ד"ר מיכל פרל יפה (מנהלת מעבדת השתלות מח עצם), ד"ר סמדר אביגד (מנהלת המעבדות של המערך ההמטולוגי-אונקולוגי), ד"ר אורלי דגני (מנהלת המעבדה למאיריות המטולוגיות), יונה קודמן (מנהלת מעבדת אימונופנוטיפ) וד"ר מרתה חייסון (מנהלת המעבדה לציטוגנטיקה).

נציגי החוקרים במרכז שניידר הציגו בפני המדענים את העשייה המחקרית שלהם, הישגי הפרסום, פטנטים ופריצות דרך שנעשו בשנים האחרונות, וכן את חזונם לשנים הבאות הן במחקר הבסיסי והן במחקר הקליני - זאת בתקווה כי בחירת נושאי המחקר ל"קול קורא" בשנים הבאות תתבצע תוך היכרות עם עתיד המחקר בכל תחום. "למדנו על התוכניות של משרד המדע והטכנולוגיה לשנה זו, שעשויות להיות רלוונטיות לחוקרי מרכז שניידר, כמו שיתופי פעולה עם סלובניה ואיטליה, וכן בנושאים של מדעי החיים, מדעי הרפואה, רובוטיקה, מכשור רפואי ומגה נתונים", אומרת דנה רזניק מנהלת רשות המחקר, "גילינו כי המשרד נגיש לשאלות, להבהרות ולסיוע".

חוקרי מרכז שניידר כבר זכו בעבר במספר מלגות ויקריות של משרד המדע והטכנולוגיה. הגשות ל"קול קורא" של משרד המדע והטכנולוגיה, עשויות להיות משמעותיות עבור הכנסות ממחקר הן לחוקר והן לבית החולים. הגשות אלו מגדילות את פוטנציאל ההצלחה והזכייה במענקים ואת הסיכוי לבצע מחקר פרוספקטיבי איכותי, ומאפשרות לחוקרי שניידר להמשיך להיות בחזית העשייה המחקרית העולמית, לגייס כוח אדם שיעסוק במחקר, לבצע ולהניע מחקרים נוספים, וכמובן, לאפשר למטופלים טיפולים חדשניים ללא עלות.

אוריקי

ברונכיליטיס בילדים מאושפזים, ושל ד"ר מיה אמיתי מהמחלקה לרפואה פסיכולוגית, בנושא המעורבות של ציטוקינים פרו-דלקתיים בתגובה לטיפול אנטי-דיכאני בילדים ובבני נוער. חברי הוועדה, שעליהם הוטלה המשימה הקשה לבחור את החוקרים הזוכים, כללו את עמית לוי, אבא של אוריקי, כנציג המשפחה, ד"ר איתן קפלן (היחידה לטיפול נמרץ), ד"ר ניר סוקולובר (מחלקת פגים; רופא הילדים של המשפחה), ד"ר נעם זבטי (המכון לגסטראנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד), שרית ביתן (רכזת מחקר בהנהלת הסייעות), ד"ר אפרת ברון הרלב, (סגנית מנהל בית החולים לשעבר, כיום מנהלת רפואית מחוז צפון; אחת הרופאות שטיפלו באוריקי) ודנה רזניק (רשות המחקר).

בטקס מרגש שנערך כמדי שנה בשניים בנובמבר, יום הולדתו של אוריקי, סיפרה אימו יעל על המסע והתובנות של משפחה הנמצאת בבית חולים קרוב לשמונה חודשים, והפעם בפרספקטיבה של מרחק הזמן. ככל שנה, הציגו החוקרים שזכו במלגה בשנה שעברה את התקדמות המחקר שלהם, וסיפרו כיצד כספי המלגה אפשרו להם לשפר את מתודולוגיית המחקר שתוביל בהמשך לשיפור הטיפול הרפואי בילדים רבים.

עשויות לנבא תגובה ותופעות לוואי לטיפול. בנוסף נבדוק האם תרופות אנטי דלקתיות עשויות לשפר תגובה לטיפול תרופתי אנטי דיכאני. לצורך כך נבצע מחקר קליני כפול סמיות, שבו ילדים שאינם מגיבים לטיפול ב-SSRI יטופלו למשך שבועיים נוספים בנורופן או בפלצבו. רמות ציטוקינים ומדדים קליניים של הילדים ייבדקו במספר נקודות זמן, על מנת לבחון האם הטיפול האנטי דלקתי משפר את התגובה לטיפול התרופתי וכן מביא לשינוי במדדים הדלקתיים שנמדדו טרם תחילת הטיפול.

חשיבות המחקר: השלכות הדיכאון בגיל הילדות וההתבגרות הן חמורות: ירידה בהישגים הלימודיים, קשיים בין אישיים, סיכון מוגבר לשימוש באלכוהול ובסמים וסבירות גבוהה לאפיזודות חוזרות של דיכאון. דיכאון הוא גורם הסיכון המשמעותי ביותר לניסיונות אובדניים ולהתאבדות, ואחת מסיבות התמותה המרכזיות בקבוצת גילאים זו. דיכאון הוא מחלה כרונית, שללא טיפול ראוי יכולה להמשיך לגיל הבגרות ועלולה להוביל לתחלואה משמעותית ואף לאובדנות. כיום הטיפול התרופתי בדיכאון הוא מסוג "ניסוי ותהיה", כשאינו ידע מוקדם מי מהילדים עשוי להגיב לטיפול ומי מהילדים עלול להגיב בתופעות לוואי לטיפול. למחקר זה פוטנציאל לתרום להבנת המנגנונים הפתופיזיולוגיים המובילים לתגובה לטיפול בדיכאון. הבנת מנגנונים אלו עשויה להביא בהמשך לפיתוח טיפולים יעילים יותר, שיפחיתו את הסבל של הילדים ובני הנוער ממצב כרוני זה.



מנהל מרכז שניידר, פרופ' יוסף פרס (רביעי מימין), דנה רזניק מנהלת רשות המחקר (לצידו), פרופ' רענן שמיר, מנהל המכון לגסטראנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד (מימין), ופרופ' יצחק יניב, מנהל המערך ההמטולוגי-אונקולוגי (משמאל), מארחים את בכירי משרד המדע והטכנולוגיה בביקורם במרכז שניידר





ד"ר אמיר קרשנוביץ': מנהל היחידה לנוירוכירורגיה



ד"ר שלום מיכוביץ'

כמתמחה צעיר בנוירוכירורגיה במרכז שניידר, התקדם ועשה חיל במרכזים רפואיים מובילים בארה"ב וחזר אלינו לשניידר לניהול היחידה. בנוסף, הנהלת בית החולים ואני מודים לד"ר שלום מיכוביץ' על שנות פעילותו הרבות והפוריות ועל מסירותו ותרומתו הרבה לבית החולים. אנו מאחלים לו בריאות והצלחה רבה."



ד"ר אמיר קרשנוביץ'

(כמו AVM), ילדים הסובלים מאפילפסיה עמידה לתרופות, מחבלות ראש ועמוד השדרה, מעוותיות (ספסטיסיות) והפרעות בתנועה ועוד. פרופ' יוסף פרס, מנהל מרכז שניידר, ברך על מינויו של ד"ר אמיר קרשנוביץ' לתפקיד וציין כי הוא משוכנע שכישוריו ואישיותו יביאו להצלחה בתפקידו החדש. "ד"ר קרשנוביץ' התחיל

ד"ר קרשנוביץ' מחליף בתפקיד את ד"ר שלום מיכוביץ', מוותיקי מרכז שניידר, שניהל את היחידה במשך קרוב ל-17 שנה

מנהל חדש ליחידה לנוירוכירורגיה במרכז שניידר לרפואת ילדים: ד"ר אמיר קרשנוביץ' מונה לתפקיד במקומו של ד"ר שלום מיכוביץ', מוותיקי בית החולים, שפרש לגמלאות. ד"ר קרשנוביץ' שב למרכז שניידר, שבו התמחה בזמנו בנוירוכירורגיה, לאחר שסיים את תפקידו בבית החולים Janet Weis Children's Hospital בפנסילבניה, שם כיהן עד לאחרונה כמנהל היחידה לנוירוכירורגיה ילדים. ד"ר קרשנוביץ' תושב אבן יהודה, נשוי+3, הוא בוגר לימודי רפואה מהאוניברסיטה הלאומית של מקסיקו ובעל תואר שני במנהל מערכות בריאות מאוניברסיטת אוהיו בארה"ב. את התמחותו בנוירוכירורגיה סיים בבילנסון ובשניידר, את ההשתלמות בנוירוכירורגיה ילדים עשה בבית חולים אוניברסיטאי לילדים בדאלאס, טקסס, וכן השתלם בניתוחי אפילפסיה וניורומודולציה בבית החולים של אוניברסיטת וושינגטון בסיאטל. היחידה לנוירוכירורגיה במרכז שניידר מטפלת מדי שנה במאות ילדים מכל רחבי הארץ. במסגרת היחידה מאובחנים ומטופלים ילדים עם גידולים במוח ובעמוד השדרה, עם מומים מולדים בגולגולת (כמו קרניוסטוסיס ופליגוצפליה), בעמוד השדרה (כמו ספינה ביפידה) ובכלי הדם במוח

הקוד האתי: המצפן הארגוני שלנו

לכל אחד מאיתנו יש את המצפן הפנימי שלו, המכוון אותו לקבלת החלטות מול דילמות וקונפליקטים ערכיים המתעוררים במהלך העבודה. האתיקה הארגונית היא כלי שנועד לסייע לנו בכך

- "מבחן הבטן": האם אני מרגיש שמשוה לא בסדר באירוע? האם הפעולה שאעשה מנוגדת לסטנדרטים המקצועיים שלי או לערכיי?
- "מבחן הילד": האם אמליץ לילדי לנהוג בדרך בה פעלתי?
- "מבחן הנזק": האם הפעולה שאנקוט תזיק לארגון או למחזיקי העניין? ומה אם לא אעשה כלום?
- "מבחן הראי": האם אני מרגיש שעשיתי את הדבר הנכון?
- "מבחן הכרית": האם אשן טוב בלילה לאור התנהלותי וההחלטה שקיבלתי?

למי פונים אם מתעוררת שאלה אתית?

בכל שאלה ניתן לפנות, במייל או בטלפון, לחברי ועדת האתיקה הארגונית של בית החולים:

- ד"ר אבינעם פירגובסקי - סגן מנהל ביה"ח (טל' פנימי 3600)
- רו"ח אילן שמש - המנהל האדמיניסטרטיבי (3605)
- אתי צור - ממונת פמ"א (3659)
- שגית טורקניץ - סגנית מנהל מערך אמבולטורי (3740)
- ד"ר עפרה ארן - מנהלת השירות הסוציאלי (3623)
- ד"ר אורית קריספין - פסיכולוגית ראשית (3863)
- רונית ספיבק - פניות הציבור (3718)
- רוחי גודינגר - הנהלת הסייעוד (3808)
- ד"ר אלי שמחי - מנהל יחידת הרדמה (3080)

העבודה בבית החולים מפגישה אותנו עם מצבים מורכבים, מעוררי שאלות ודילמות. המפגש בין המחויבות המקצועית למחויבות הארגונית, כאשר בתווך נמצא "שק" האילוצים, עלול ליצור מצב של התנגשות וקונפליקט. כדי לתת מענה לדילמות הללו, המשותפות לכל אנשי הצוות ולכל מקצועות הבריאות, אימצה כללית לפני מספר שנים קוד אתי ארגוני, שנכתב בשיתוף פעולה בין עובדים בכללית ובין הפילוסוף פרופ' אסא כשר - מי שחיבר, בין היתר, את הקוד האתי של צה"ל.

במטרה להטמיע את הקוד ולהביאו לידיעת כלל עובדי בית החולים, מתקיימים מפגשים עם צוותים ומחלקות בהובלתן של אתי צור, ממונת פיתוח משאבי אנוש, ועו"ד ד"ר נעמה וויצ'נר, יועצת האתיקה של מרכז שניידר.

מה בעצם קוד אתי ארגוני?

זהו מסמך המהווה את תעודת הזהות הערכית של הארגון, מגדיר ערכים ועקרונות התנהגות ומדריך את המנהלים והעובדים בארגון לגבי ההתנהגות הראויה במסגרת עבודתם.

מדוע צריך קוד אתי לכללית?

המטרה היא ליצור רף אתי אחיד ומשותף לכלל הסקטורים ולקדם חשיבה אתית בתהליכי קבלת החלטות, כדי למנוע את שחיקת המצפן הפנימי שלנו.

כיצד נוכל לבצע בקרה אתית על החלטה שקיבלנו?

לפניהם טיפ שכל אחד יכול ליישם - חמש שאלות עצמיות לבקרה אתית על החלטה:



אחרי עשרים שנה

בכל שנה, העובדים שצינו 20 שנות עבודה בכלית הוזמנו לארוחת בוקר חגיגית עם חברי הנהלת בית החולים. 30 העובדים שהוזמנו לאירוע מהווים את השדרה המקצועית הוותיקה והמנוסה של בית החולים, ולפני מרביתם עוד שנים של עשייה חשובה ומשמעותית.



מימין: נורית ברך, מנהלת הסיעוד, בלה קובין ורן זכריה, מנהל מחלקת משאבי אנוש

מובילים גם בבאולינג

שניידר א', שניידר ב' ושניידר ג' הם לא מחלקות בבית החולים אלא שמותיהן של שלוש קבוצות הבאולינג, שמייצגות את מרכז שניידר במשחקי הליגה למקומות עבודה.

הליגה מתנהלת בחסות "הפועל" ובמהלכה מתמודדת כל קבוצה, במסגרת הבית שלה, ב-12 משחקי ליגה ובעוד שישה משחקי פליי-אוף שבסופם נקבעת אלופת הבית. ארבע אלופות הבתים עולות לשלב הגמר ומתמודדות על התואר הארצי. גם בתחום זה מסתבר, באות לידי ביטוי הנחישות, המסירות והמקצוענות של אנשי שניידר: בעונת 2016/17 ניצחה קבוצת שניידר א' בכל משחקיה, כשהיא מסיימת בהפרש של שש נקודות מהמקום השני מתוך 12 קבוצות. בשלב הפליי-אוף ניצחה הקבוצה גם את היריבות הנוספות וזכתה במקום הראשון בבית. יש לציין כי קבוצת שניידר ג' היא קבוצה חדשה, בעוד ששניידר א' וב' ותיקות יותר. בשלוש הקבוצות 14 עובדים, המשחקים אחת לשבוע בשעות הערב בבאולינג רמת גן. אבי גיאת, מנהל הביטחון ומוותיקי הבאולינג בשניידר, אומר כי מדובר במשחק טכני ומנטלי, המחייב ריכוז, מיומנות וידע תוך הפגנת יכולת להתמיד בשיטת הטלת הכדור לעבר הפינים. "השחקנים מתמידים ומשקיעים, מגיעים למשחקים על חשבון הזמן הפרטי מאהבת המשחק, ויש לכך תוצאות", הוא אומר, "אנו נהנים לשחק ולהתחרות וגאים לייצג את מרכז שניידר".

אבי גיאת עם גביע האליפות



שאו ברכה

ד"ר ניר סוקולובר מונה לסגן בכיר של מנהל מחלקת פגים.

פרופ' אברהם זכריה, מנהל היחידה לאשפוז יום, קיבל דרגת פרופסור מן המניין בפקולטה לרפואה באוניברסיטת תל אביב.

ד"ר מאיר כהן מהיחידה לכירורגיה פלסטית נבחר ליו"ר האיגוד הישראלי לכירורגיה פלסטית ואסתטית בהסתדרות הרפואית.

ד"ר אסנת קונן מונתה ליו"ר ועד רפאי שניידר. חברי הוועד הנבחר הם **ד"ר יעקב כץ**, **ד"ר בצלאל סיון**, **ד"ר גילי קדמון**, **ד"ר עמית אבן חיים** (נציגת המתמחים) ו**פרופ' בן ציון גרטי** (נציג הגמלאים). תודה לחברי הוועד היוצא, **ד"ר גילת לבני וד"ר אלי שמחי**. זו השנה הראשונה שבה נערכו בחירות לוועדים נפרדים לשניידר ולבילינסון. הנציגים שנבחרו ישמשו גם כצירי ועידות הארגון והר"י.

מצווה לחגוג: זמן איכות לבני המצווה ולהוריהם

הגעת הילדים לגיל מצוות היא ציון דרך משמעותי ומרגש. לרגל האירוע הוזמנו ילדי העובדים, שחגגו השנה בר מצווה ובת מצווה, ל"זמן איכות" יחד עם הוריהם. הם נהנו מארוחה ופינוקים, צפו יחד בסרט באולם ה-VIP בסינמה סיטי ולקינוח קיבלו שי אישי.



שלום כיתה א'

לציון השלב החדש בחייהם, הוזמנו ילדי העובדים שעלו לכיתה א' ליום כיף יחד עם הוריהם. הם התנסו בסדנת שוקולד, אפו פיתות בטאבון, סיירו עם עששיות וקינחו בארוחת ערב בקיבוץ נתיב הל"ה. הילדים שבו הביתה עם מתנות שקיבלו ועם שלל מתוקים מעשה ידיהם.





אחיות שניידר הציגו בכנס הסיעוד העולמי



אחיות מרכז שניידר ייצגו את בית החולים בכנס הסיעוד העולמי ה-30 שנערך באדינבורו שבסקוטלנד. כנס זה מהווה מפגש מקצועי מוביל בעולם הסיעוד, שבו מציגות אחיות מכל העולם עבודות, מחקרים וחדושים. רחל גודינגר, רכזת פיתוח מקצועי בסיעוד, השתתפה בכנס יחד עם האחיות שהציגו את עבודותיהן:

אולגה רזנשטיין מהיחידה לניתוחי לב הציגה את עבודתה המשותפת עם אולגה גוכשטיין, רכזת פצעים בהנהלת הסיעוד: "אקמו כמציל חיים - האם פרוטוקול הטיפול הסיעודי מפחית התפתחות פצעי לחץ בקרב הילדים המטופלים באקמו?". המחקר בדק את השפעתו של פרוטוקול טיפול חדש וייחודי למניעת פצעי לחץ בילדים המטופלים באקמו, שהוכנס ביחידה לניתוחי לב בראשותם של מנהל היחידה, פרופ' עובדי דגן, ומנהלת הסיעוד רים עבד אל חי. תוצאות המחקר הראו שיפור משמעותי והפחתה ניכרת בהיארעות פצעי לחץ בילדים שטופלו באקמו.

שרית ביתן וסיגלית רזנפלד הציגו מחקר משותף עם מחלקת הרדמה בראשותו של ד"ר יעקב כץ: "פיק ליין בילדים - האם יש צורך בהתאמה אישית?". מחקר זה עקב במשך שנה אחר כלל הילדים שחוברו לעירוי מסוג פיק ליין. תוצאות

בהכנסת עירוי זה. סיכמה נורית ברוך, מנהלת הסיעוד: "השתתפות אחיות מובילות בכנסים משמעותיים מהווה מקור גאוה לבית החולים והשראה לאחיות נוספות לקידום המחקר בסיעוד".

המחקר מצביע על כך, שהשימוש בפיק ליין בבית החולים הוא בטוח ועומד בסטנדרטים העולמיים, ומראות כי בילדים עם משקל גוף תקין, הפיק ליין נוטה פחות להישלף ממקומו, וכי ילדים אלה סובלים פחות מבעיות מכאניות הכרוכות

עיבוד רגשי לאחיות בטיפול נמרץ לב

במקביל לכך מתקיימים ביחידה לטיפול נמרץ לב מפגשי דיברייפג (Debriefing) - שיחה לעיבוד רגשי שנערכת לאחר מוות של ילד במחלקה או אירועים דרמטיים אחרים. השיחה מועברת על ידי רופא בכיר ועו"ס או פסיכולוגית מהצוות הפסיכו-סוציאלי במחלקה, ובמהלכה מתכנסים לשיחה כל אנשי הצוות במשמרת הרלוונטית.

ביחידה לטיפול נמרץ לב מתקיימת קבוצת עיבוד רגשי לאחיות בהנחיית שתי מנחות: עובדת סוציאלית ופסיכולוגית המחלקה. ההנחיה מתבצעת בשיטת התערבות קבוצתית אינטנסיבית קצרת מועד בגישה דינמית. כל קבוצה מונה שש אחיות ונפגשת שש פעמים. הקבוצה הראשונה יצאה לדרך בחודש יוני 2016, ועד כה השתתפו בתוכנית שלוש קבוצות.

נלחמים יחד בזיהומים - עם העמיתים מבילינסון

להיכרות אישית ולחיזוק הקשר המקצועי. במסגרת עבודתה השוטפת של היחידה למניעת זיהומים

למניעת זיהומים לביקור במעבדה למיקרוביולוגיה בבילינסון - מפגש שהיווה הזדמנות משמחת

ביוזמתה של סיגלית רזנפלד, אחות מרכזת תחום מניעת זיהומים, הגיע צוות היחידה

מתקיים קשר יומיומי עם המעבדה למיקרוביולוגיה בבילינסון בראשות ד"ר חיים בן צבי. טיפוח הקשר בין היחידה לבין המעבדה חיוני למאבק בחיידקים יציבים ולביצוע בדיקות סיקור, שמטרתן למנוע התפשטות של חיידקים עמידים לאנטיביוטיקה בבית החולים. הקשר בין שני הצוותים מתבסס בעיקר על תקשורת טלפונית, כך שרוב האנשים לא נפגשו עד כה פנים אל פנים. כהוקרה על השירות האמין, היעיל והמהיר, החליטו אנשי היחידה משניידר להפתיע את עמיתיהם בבילינסון בארוחת בוקר ובכך "להכיר את הפנים שמבעד לקול". המפגש המוצלח סימן עד כמה חיוני טיפוח הקשר בין היחידה לבקרת זיהומים למעבדה, כחלק מהמאבק המשותף בחיידקים יציבים.



רק בגלל הרוח

ציפי שוואלב, מנהלת הסיעוד במחלקת אשפוז יום, סוקרת את הממד הרוחני בטיפול בילד ובמשפחתו, כתזכורת לנוכחותה של הרוח בחיינו

דיאלוג חינוכי בשעת משבר

משכית גילן שוחט, מנהלת המרכז החינוכי שניידר, מציגה את המודל שפותח ומיושם בבית החולים ליצירת דיאלוג חינוכי משמעותי התומך בילד ובמשפחתו

שינוי משמעותי בשגרת יומו של ילד עלול להוות עבורו משבר, בעיקר כאשר הוא פתאומי, לא רצוי, ולעתים לא מובן. כל ילד חווה ומגיב אחרת למשברים בחייו. לעתים המשבר כה נוכח, עד כי הוא נחווה כמשתלט על החיים. משבר שכזה יכול להיווצר בשעת חולי ואשפוז של הילד או של אדם קרוב לו, ולעתים קרובות מעורר תחושות של חרדה, חוסר אונים, וכן חוויות של כאב ואובדן שליטה. תחושות וחוויות אלו יכולות לפגוע בתהליכי הסתגלות, התפתחות וצמיחה, ולכן מצריכות מענה חינוכי מותאם.

מודל "דיאלוג חינוכי בשעת משבר" מבוסס על המושג דיאלוג חינוכי, המהווה בסיס טבעי להתפתחות התקינה של הילד. כאשר הילד נמצא בשעת משבר, לרבות אשפוז ומחלה, הוא זקוק לדיאלוג חינוכי המותאם לחוויותיו הייחודיות ולצרכיו כדי להבין את המשבר, לעבדו ולהבנותו אל תוך עולמו הפנימי ואל שגרת יומו.

המרכז החינוכי במרכז שניידר מפתח ומיישם תוכניות וכלים המהווים נדבך בדיאלוג החינוכי בשעת משבר עם הילד ומשפחתו. תכני הפיתוח רלוונטיים למציאות החדשה של הילד, מגרים אותו לפעילות וללמידה ומחזקים את כוחותיו הפנימיים.

המודל פותח במרכז החינוכי שניידר בהנחיית ד"ר מירב חן, ראש החוג לפסיכולוגיה במכללה האקדמית תל חי והיועצת האקדמית של מרכז חינוכי שניידר. בבסיס המודל מתקיים שיתוף פעולה בין המערכות המלוות את הילד, מתוך תפיסה מערכתית שבה סביבת החיים כולה משמשת מרחב לדיאלוג חינוכי משמעותי. המרכז החינוכי בבית החולים מתווך לילד המאושפז ולמשפחתו את המציאות החדשה שאליה הוא נדרש להסתגל. באמצעות הבנת המציאות החדשה, הילד מבנה את החוויה המשברית אל תוך זהותו האישית, ויחד איתה ממשיך להתפתח ולצמוח.

עבודה בנושא, שבין מחבריה ד"ר מירב חן, משכית גילן שוחט ורותי אלקנה (לשעבר מנהלת מרכז חינוכי בבית חולים העמק), הוגשה לכתב העת הבינלאומי Journal of Child Health Care ותפורסם בו כמאמר.

ביוזמת האחות הראשית בכללית, ד"ר דורית וייס, ומנהלות הסיעוד באגף בתי חולים ובקהילה, יצא לדרך קורס ליווי רוחני לאחיות. הקורס פתח צוהר לתחום חדשני, על בסיס תפיסה הוליסטית המחברת בין גוף ונפש. הייתה לי הזכות להישלח על ידי נורית ברוך, מנהלת הסיעוד במרכז שניידר, לקורס מיוחד זה שנמשך תשעה חודשים, יחד עם עוד כעשרים אחיות מבתי החולים ומהקהילה. במהלך השנים רכשתי ידע וניסיון בעולם הרוחני, בין השאר באמצעות קורסי רייקי ודמיון מודרך, שנה של לימודי יוגתרפיה, קריאה של ספרות מקצועית ותרגול עצמי. כחלק מהתעניינותי בנושא אף יזמתי יום סדנה לצוות אחיות אשפוז בנושא "חשיבות המודעות לנשימה".

בעבודתי עם המטופלים, הורים וילדים, אני נוהגת לשלב גם את הממד הרוחני מתוך השקפת עולם הגורסת שהאדם בנוי משלושה רבדים: פיזי, נפשי ורוחני. קורס הליווי הרוחני העניק לי לגיטימציה ו"כותרת" לעשייה זו, ובעקבותיו התקיימו באופן מובנה מפגשים עם מטופלים רלוונטיים בשדה הקליני שבו אני עובדת (אשפוז יום ילדים) וכן במחלקת ילדים ג'. פה המקום להודות למנהלת הסיעוד רחלי גבע, אשר השכילה להפנות אותי למקרים המתאימים לביצוע ההתערבות הרוחנית.

ביומים קיימת אצל כלנו הנטייה לומר "הכול בסדר" ו"היה בסדר". בקורס למדתי שזה בסדר גם כאשר "לא בסדר". החיים מורכבים גם מצער ומיגון ויש לתת לכך מקום, לשוחח על כך, לשקף למשפחה את האמת על המצב הקיים, ותמיד להשאיר פתח לתקווה. הקורס אפשר לי לדבר על המוות, מה שבאופן אישי התקשיתי לעשות. כיום אני יודעת כיצד להעלות את הנושא כשזה רלוונטי, ולהתמודד נכון יותר עם הסבל, הקשיים והפחדים שלי ושל המטופלים; להיות בהקשבה מלאה מול המטופל, ולעזור לו למצוא את המשאבים שטמונים בו להמשך התמודדות עם הסבל, הקשיים והפחדים, שמלווים את המשפחה ביומים.

אין לי ספק שהקורס מהווה אבן דרך משמעותית וחשובה בעשייה הסיעודית. ראיית האדם כמכלול, החשיבות למרחב הנוצר בין שני אנשים שמביטים זה לזה בעיניים, המטפל כ"מארח" שאמור להכיל את המטופל בחמלה, הקשבה ואכפתיות - כל אלה תורמים מאוד לקידום הטיפול ולהצלחתו.

גיבורי על מציירים גיבורי על



מנהלת המרכז החינוכי שניידר. לפניכם כמה דוגמאות ממגוון היצירות שנעשו בסדנאות, שחלקן בוצעו באופן עצמאי ובחלקן מביעים הילדים את רעיונותיהם כאשר הם מסתייעים בתמיכה חיצונית חלקית או מלאה בביצוע האיורים.

ולוקחים חלק ביצירה ובפיתוח הרעיון עם דגש על העצמה כמוטיב מרכזי. "הקומיקס מהווה כלי יצירתי וידידותי, המאפשר לילדים להתנתק לזמן מה מחוויות האשפוז ולצלול לתוך עולם הדמיון המאריך", אומרת בתיה אשכנזי, סגנית

במרכז חינוכי שניידר מתקיימת השנה פעילות מיוחדת ויצירתית של ציור קומיקס בהנחיית דניאל מנדלסון, אמן קומיקס ומורה במרכז החינוכי. במהלך סדנאות הקומיקס הילדים המאושפזים לומדים על אמנות זו בארץ ובעולם,



באו חושך לגרש – ולהעלות חיוכים על פני הילדים

הילדים המאושפזים במרכז שניידר זכו לביקור חנוכה מרגש של אופירה אסייג, אייל ברקוביץ' והזמרת שיר זוארץ, שפינקו אותם באוזניות שוות באדיבות חברת C DATA, הצטלמו עם הילדים וגרמו להתרגשות רבה במערך ההמטולוגי-אונקולוגי. גם שחקני קבוצת הכדורסל מכבי תל אביב הגיעו לביקור חנוכה המסורתי במרכז שניידר כאורחי העמותה. השחקנים עברו בין המחלקות וחילקו מארזי מתנות, תמונות וצילומי סלפי לכל דורש. בהזדמנות זו, אנו מודים מקרב לב לכל האנשים הטובים שהגיעו לבית החולים על מנת לרומם את מצב רוחם של הילדים ומשפחותיהם במהלך החג. יישר כוח!



אופירה אסייג, אייל ברקוביץ' ושיר זוארץ עם המתנות לילדי מרכז שניידר

“נר של תקווה” עשייה שכולה אור

כמדי שנה, התכנסו בלובי מרכז שניידר להדלקת נרות חנוכה במסגרת פרויקט “נר של תקווה”. בזכות “נר של תקווה” אנו זוכים למעלה מעשור, להתרגש מדי ערב בחג החנוכה עם התורמים והידידים שנכחים בטקס, נפגשים עם הילדים המאושפזים ובני משפחותיהם ונהנים ביחד מהמעמד המיוחד ומאווירת החג. תודה רבה לתורמים לפרויקט, לידידים ולמתנדבים שעזרו לנו להפוך את החג למזמר וקסום עבור הילדים המטופלים במרכז שניידר. בזכות אנשים נפלאים כמכם, המלווים אותנו בנאמנות ובמסירות, אנו מצליחים, ולו במעט, להקל על הילדים בשעותיהם הקשות ולהביא זיק של אור לעיניהם.

דפנה טנצר אלחנני – מתנדבת מכל הלב

מזה שנה שדפנה, עובדת חברת מגדל, מתנדבת בפגייה על בסיס קבוע אחת לשבועיים בימי שישי. במטרה לעודד ולהקיר מעורבות חברתית של עובדי החברה, ובזכות ההתמדה והמסירות של דפנה, זכתה העמותה לקבל תרומה נדיבה מחברת מגדל, במסגרת אירוע חגיגי ומרגש שהחברה ערכה לטובת העובדים המתנדבים. תודה לחברת מגדל על התרומה המכובדת ולכל המתנדבים, שתורמים מזמנם וממרחם למען הקהילה. תודה מיוחדת שלוחה לדפנה, על תרומתה ומסירותה הרבה למחלקת הפגים במרכז שניידר.

“מותק של חנות”: קנייה שכולה נתינה למען הילדים שלנו

חדש! באדיבות קבוצת ישראלכרט, פתחנו בשעה טובה ומוצלחת את “מותק של חנות”, הכוללת מגוון רחב של מוצרים לכל חג ועת. אתם מוזמנים לביקר ולרכוש מתנות עם ערך חברתי: <http://ourchildrenshop.org.il>
בקרו – מבחר משלוחי מנות לפורים! למידע נוסף ניתן לפנות לאירית שהרבני בטל' 03-9217880 שלוחה 209 או בדוא"ל Irit@ourchildren.org.il



רחל מגן, רכזת המתנדבים, הילית גלעד, מנהלת העמותה, והמתנדבת דפנה טנצר אלחנני

עמותת “ילדים שלנו” פועלת למען הילדים ובני משפחותיהם מיום היווסדו של מרכז שניידר. רוצים להתעדכן מדי יום בפעילות העמותה? היכנסו לדף הפייסבוק ולאינסטגרם של העמותה Our Children ועשו לנו “לייק”. לתרומות ו/או התנדבות: טל' 03-9253802 או 03-9217880





אירוע הנאמנים השנתי: למען כל הילדים במרכז שניידר

כ-900 מוזמנים מבכירי המשק ושוק ההון. את הערב הנחה בהתנדבות אריק זאבי, והאורחים נהנו מהופעה מיוחדת של אהוד בנאי ופרפרי הקצב למען ילדי מרכז שניידר, בסימן יציאה ל"חיים חדשים". באירוע הוצגו לראשונה צילומים מיוחדים ומרגשים מתוך התערוכה "פעימת לב" של הצלם זיו קורן, המסוקרת בעמ' 15-20 בגיליון זה.

האירוע השנתי של עמותת נאמני מרכז שניידר, שהתקיים באודיטוריום ע"ש סמולרש באוניברסיטת תל אביב, הוקדש השנה לילדי שניידר כולם: ילודים, תינוקות, ילדים ומתבגרים המטופלים בבית החולים. פרופ' יוסף פרס, מנהל בית החולים, רונן טוב, המשנה למנכ"ל מיטב דש ויו"ר הוועד המנהל של עמותת הנאמנים, ועו"ד אפרת בר נתן, מנכ"ל העמותה, אירחו

מישהו שומע אותי?



אנו מתרגשים לבשר על רכש חדש עבור ניתוחי אף אוזן וגרון במרכז שניידר - ערכת PANETTI שנקלטה לאחרונה במחלקה. מדובר בסט מכשירים עדינים לניתוחים אנדוסקופיים של האוזניים, המאפשר להגיע לזוויות מורכבות באוזן הילד המנותח, בטכניקות פחות פולשניות, באופן יעיל ומדויק ותוך קיצור תקופת ההחלמה. הסט החדש ישמש את צוות המומחים של היחידה לרפואת אף אוזן וגרון במהלך ניתוחים רבים. רכישת הצידוד המתקדם התאפשרה בעזרת יידי העמותה באנגליה.

נאמנים חדשים

משפחת הייבלום היקרה, בהובלתו של דוד הייבלום, ביקשה להנציח את זכרה של הרעיה, האם והסבתא האהובה מירי הייבלום ז"ל, אשר נפטרה בטרם עת, בתחילת השנה. בשם המשפחה נתרמו שלושה מוניטורים ליחידה להשתלות מח עצם, במערך ההמטולוגי-אונקולוגי. תודה מקרב לב.

בדרכו של גיא

התרגשות רבה אחזה בנו עם קבלת תרומתה של משפחת סגל לזכרו של בנם גיא ז"ל, אשר נפל במבצע צוק איתן והוא בן 25 בלבד. התרומה הייתה מימוש צוואתו של גיא. היא מנציחה את דרכו ומהווה השראה לילדי שניידר ולחברה כולה. תודה לצבי, ליאורה, ליטל ואורי.

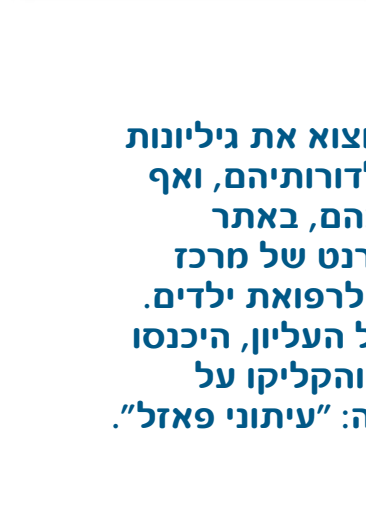
עמותת נאמני מרכז שניידר מלווה את פעילות בית החולים מיום היווסדו ומהווה זרוע לגיוס משאבים עבורו. ליצירת קשר: טל' 03-9253481 / 03-9221748, www.friendsofschneider.org.il ובאינסטגרם! [f](https://www.facebook.com/friendsofschneider) הצטרפו אלינו ב-

פאזל חוגג

50

כבר 17 שנה שזה קורה, כמו עונות השנה, כמו מחזוריות הטבע: "פאזל", מגזין מרכז שניידר לרפואת ילדים, רואה אור שלוש פעמים בשנה - בחורף, עם תחילתה של השנה האזרחית, באביב, בין פסח ליום העצמאות, ובתפר שבין הקיץ והסתיו, לקראת תקופת החגים. 50 הגיליונות של "פאזל", שסיקרו מאות מקרים, טיפולים ואירועים מחיי בית החולים והעניקו במה לאינספור אנשי צוות ומטופלים, מהווים לא רק חלק בלתי נפרד מהנוף של מרכז שניידר אלא תיעוד רציף, חי ומשמעותי של עשייה ייחודית - רפואית, מחקרית ואנושית - המאפיינת את בית החולים המיוחד הזה לאורך השנים. העמודים שלפניכם הם רק סיכום ביניים: להתראות בפאזל ה-51!





ניתן למצוא את גיליונות פאזל לדורותיהם, ואף לעיין בהם, באתר האינטרנט של מרכז שניידר לרפואת ילדים. בדף הבית, בסרגל העליון, היכנסו ל"אודות שניידר" והקליקו על הלשונית האחרונה: "עיתוני פאזל".





שני חברי המערכת
הוותיקים ביותר של
"פאזל", המלווים את
העיתון מיומו הראשון,
הם פרופ' שי אשכנזי,
מנהל מחלקת ילדים א', ומשכית
גילן שוחט, מנהלת המרכז החינוכי.
תודה להם ולכל חברי המערכת
לאורך השנים!





"פאזל" נוסד בשנת 2001
על ידי ריבה שקד, דוברת
בית החולים, המובילה
את העיתון מאז כעורכת
אחראית בעזרת צוות משרד
הדוברות ובסיועם של אורן שריג
וצוות "שריג רעיונות" האמונים על
העריכה, העיצוב וההפקה.





חנוכייה לי יש
מ-15 אלף בלונים, הוצבה בחג החנוכה בלובי מרכז שניידר להנאת הילדים והמשפחות, ביוזמת עמותת תקווה ומרפא ו"אסף הבלונים"

פאָדל

מרכז שניידר לרפואת ילדים
www.schneider.org.il